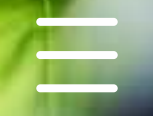

ÅRSRAPPORT 2022

Innhold

- Om Mantena 3
- Adm. dir./CEO har ordet 5
- Marked og strategi 8
- Innovasjon og effektiv transport 21
- Bærekraft, samfunnsansvar og HMS... 33
- Presentasjon av konsernledelsen 49
- Presentasjon av styret 50
- Styrets årsberetning for 2022 51
- Ambisjoner 55
- Nøkkeltall 55
- Mantena årsregnskap 56

Om Mantena

Historie

Mantena er et nordisk industrikonsern med lange røtter i jernbanesektoren. Selskapet har sitt utspring fra NSBs verksted-divisjon. Mantena ble etablert i 2001 som et heleid datterselskap av NSB AS. Mantena Sverige AB ble etablert som datterselskap av Mantena AS i 2007.

Som et ledd i jernbanereformen, ble Mantena i april 2017 overført fra NSB til staten, ved Samferdselsdepartementet. Fra 1. januar 2020 overtok Nærings- og fiskeridepartementet ansvaret for forvaltningen av statens eierskap.

Mantena AS er morselskapet i konsernet Mantena, som foruten virksomheten i Norge består av Mantena Sverige AB, Mantena Finland OY og Mantena Danmark A/S.

Virksomhet

Mantena er en av de største leverandørene av vedlikeholdstjenester til jernbanekjøretøy i Norden. Mantena leverer tidsriktige vedlikeholdstjenester tilpasset dagens og fremtidens jernbanesektor, samtidig som en lang

tradisjon innen jernbanedrift videreføres.

Kompetansen favner alt fra de største og tyngste lokomotivene, til de minste og mest avanserte komponentene.

Mantena utfører driftspausebasert togvedlikehold på verksteder i Norge og Sverige, og har i tillegg verksted for vedlikehold av komponenter og deler, samt en omfattende logistikkfunksjon. Selskapet utfører også vedlikehold og reparasjoner av skinnegående arbeidsmaskiner i Norge. Mantena utfører vedlikeholdsoppgaver i Sverige gjennom datterselskapet Mantena Sverige AB.

Med driftspausebasert vedlikehold spres vedlikeholdet over tid, slik at togene er tilgjengelig på tider der operatøren har mest bruk for dem. Det gir større produksjon og dermed mer effektiv drift.

Strategiske lokasjoner

Hovedkontoret ligger på Oslo Sentralstasjon,

En totalleverandør med erfaring, kompetanse og ressurser til å ta et helhetsansvar for togene.

”

Mantena er sertifisert etter følgende standarder og krav:

- EU forordning F-gass 517/2014 og 2015/2067.
- NS-EN ISO 9001:2015 System for kvalitetsstyring.
- NS-EN ISO 14001:2015 Miljøstyring.
- EN 15085-2 Sveising på jernbanekjøretøy og komponenter.
- Mantena NTO sertifikat 2023 - 2027.
- ECM F IV – Maintenance Delivery Function, basert på EU 445/2011.
- EU 2019/779 Entity in charge of maintenance F I–III.
- Sikkerhetssertifikat og lisens del A og B i Norge og Sverige for kjøring på jernbanenettet.

Vårt verdigrunnlag

Hensikt

Bærekraftig og effektiv transport gjennom optimalt vedlikehold

Verdier

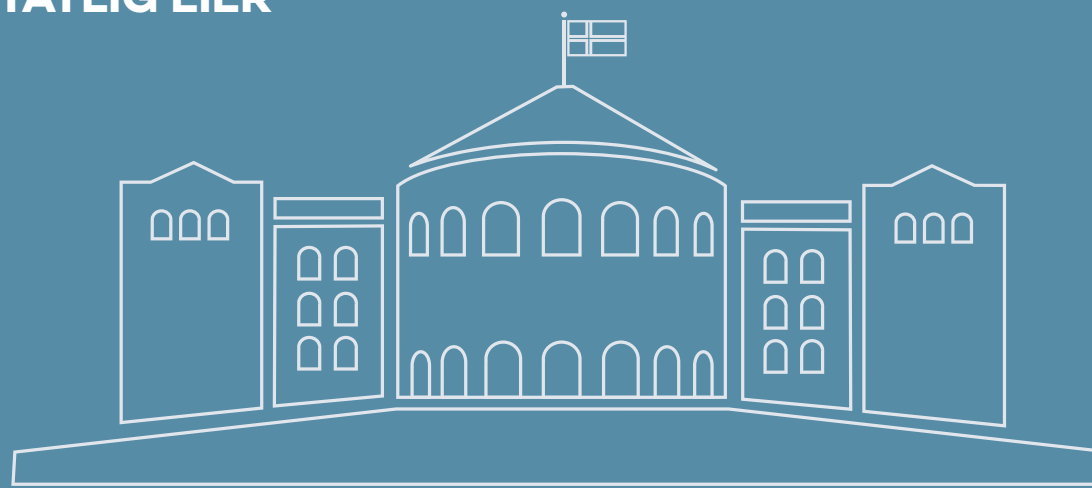
Tillit, effektivitet og innovasjon

Visjon

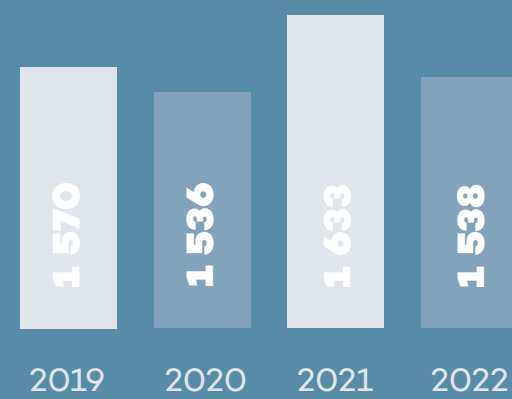
Nordens mest nytenkende totalleverandør av vedlikeholdstjenester

STATLIG EIER

1 538
MNOK.
OMSETNING

ANSATTE KONSERN

792

ANSATTE MANTENA AS

653

KVINNER I STYRET

25 %

KVINNER I LEDELSEN

43 %

ELEKTRISITET

355 togsett
29 lokomotiver

48 297 606 km/år
2 399 609 km/år

DIESEL

23 togsett
13 lokomotiver

3 823 405 km/år
2 276 101 km/år

VOGNER

156 personvogner
934 godsvogner

3 823 405 km/år
103 234 714 km/år

17

LOKASJONER

- 14 NORGE
- 1 SVERIGE
- 1 DANMARK
- 1 FINLAND

152 000 m²
VERKSTEDLOKALER

Bærekraft, beredskap og sterkere posisjon

2022 ble et krevende, men godt år for Mantena. Gjennom året er det lagt ned betydelig innsats og ressurser fra hele organisasjonen for å snu et negativt resultat fra 2021.

Gjennom teknologi- og kompetanse- utvikling, spiller Mantena en aktiv rolle i arbeidet med å utvikle jernbanesektoren i Norden.

”

– Det har vi lyktes med, til tross for utfordrende rammebetingelser. Store og viktige kontrakter er reforhandlet, gjennom god samhandling er organisasjonen effektivisert, og vi har avsluttet engasjement som ikke ga den nødvendige inntjeningen. Posisjonen er styrket og selskapet er godt rigget for å møte morgendagens krav til effektivt og bærekraftig vedlikehold, sier John Arne Ulvan, administrerende direktør i Mantena.

Samfunnsoppdraget

Mantena skal bidra til at passasjerer og gods kommer trygt frem til sine destinasjoner. Selskapets tjenester utvikles kontinuerlig og skal oppleves som trygge og forutsigbare.

– Samtidig skal vi imøtekomme krav til bærekraft, klima og lønnsomhet. Det er krevende oppgaver i et landskap der våre premissleverandører utfordrer oss, og definerer våre rammevilkår. Vi har en løpende og god dialog med disse, på den måten kan vi også være med å påvirke premisser

for effektiv og lønnsom drift av våre tjenester. Jeg er stolt av å jobbe i en organisasjon som Mantena, som har kompetanse og erfaring til å møte disse kravene, og som hver dag jobber for å løse viktige oppgaver til samfunnets beste, sier Ulvan.

Bærekraft

Mantenas kjernevirksomhet er å gjennomføre optimalt vedlikehold for å sikre bærekraftig og effektiv transport. Det kan høres enkelt ut, men det stiller store krav til organisasjonen. Materiellet vi forvalter og vedlikeholder representerer milliardverdier.

– Hver dag jobber vi for å forlenge levetiden til materiellet, og det bidrar til å redusere investeringsbehovet. Samtidig er dette bærekraft i praksis, sier han.

Mantena spiller en aktiv rolle i arbeidet med å utvikle jernbanesektoren. Gjennom teknologi-

Grepene vi gjorde i 2022 gjør at vi har styrket vår posisjon og vi møter det nye året som et mer offensivt selskap.

”

og kompetanseutvikling, finner selskapets dyktige folk nye løsninger og metoder for å optimalisere vedlikeholdsarbeidet, øke effektiviteten og redusere kostnader. Sammen med SINTEF jobber Mantena blant annet for å utvikle tilstandsbasert vedlikehold basert på AI (kunstig intelligens). Tilstandsbasert vedlikehold vil si å vedlikeholde utstyr når det trengs, verken før eller senere. I praksis innebærer det automatiserte vedlikeholdsprosesser ved hjelp av avansert dataanalyse og prediksjoner basert på sensordata.

Beredskap

Effektiv transport av personer og gods på jernbane er sentralt for infrastrukturen i Norden. For myndighetene i de nordiske land er det et mål at infrastruktur og transportløsninger utvikles med ny og moderne teknologi, og at vedlikehold og investeringer vektlegges for å sikre tilstrekkelig kapasitet. Mantena bidrar i dette arbeidet, ikke minst for å sørge for at rullende materiell har best mulig oppetid.

– Det er god samfunnsøkonomi at personer og gods kommer frem til sine destinasjoner til rett tid. Det har våre medarbeidere med seg hver dag når de går på jobb, sier han.

En sterkere organisasjon

Gjennom hele 2022 har det vært jobbet målrettet og dedikert med å videreutvikle organisasjonen og selskapets konkurranseevne. Digitalisering, innovasjon, bærekraftig drift og effektivisering har preget virksomheten.

– Effektene av arbeidet har vi allerede sett, men vi tror resultatene vil komme enda sterkere til uttrykk fremover. Grepene vi gjorde i 2022, gjør at vi har styrket vår posisjon, og vi møter det nye året som et mer offensivt selskap. Vi er godt rigget for videre vekst og utvikling, og skal fortsette vårt arbeid med å bidra til at fremtidens jernbane blir enda mer effektiv, bærekraftig og pålitelig, avslutter han.

Marked og strategi

Nordiske grep

Norden er Mantenas marked. Posisjonen i Norge er allerede sterk, og med grepene som er gjort i Sverige i 2022, er det satt gode premisser for videre satsing og utvikling i det nordiske markedet.

Krevende tider skjerper innkjøpsfunksjonen

Lønnsomhetsambisjoner var en sterk pådriver for å profesjonalisere innkjøp i Mantena. Det har gitt resultater, og er viktig i en ny situasjon der krigen i Ukraina har endret premissene for innkjøpspriser og leveranser.

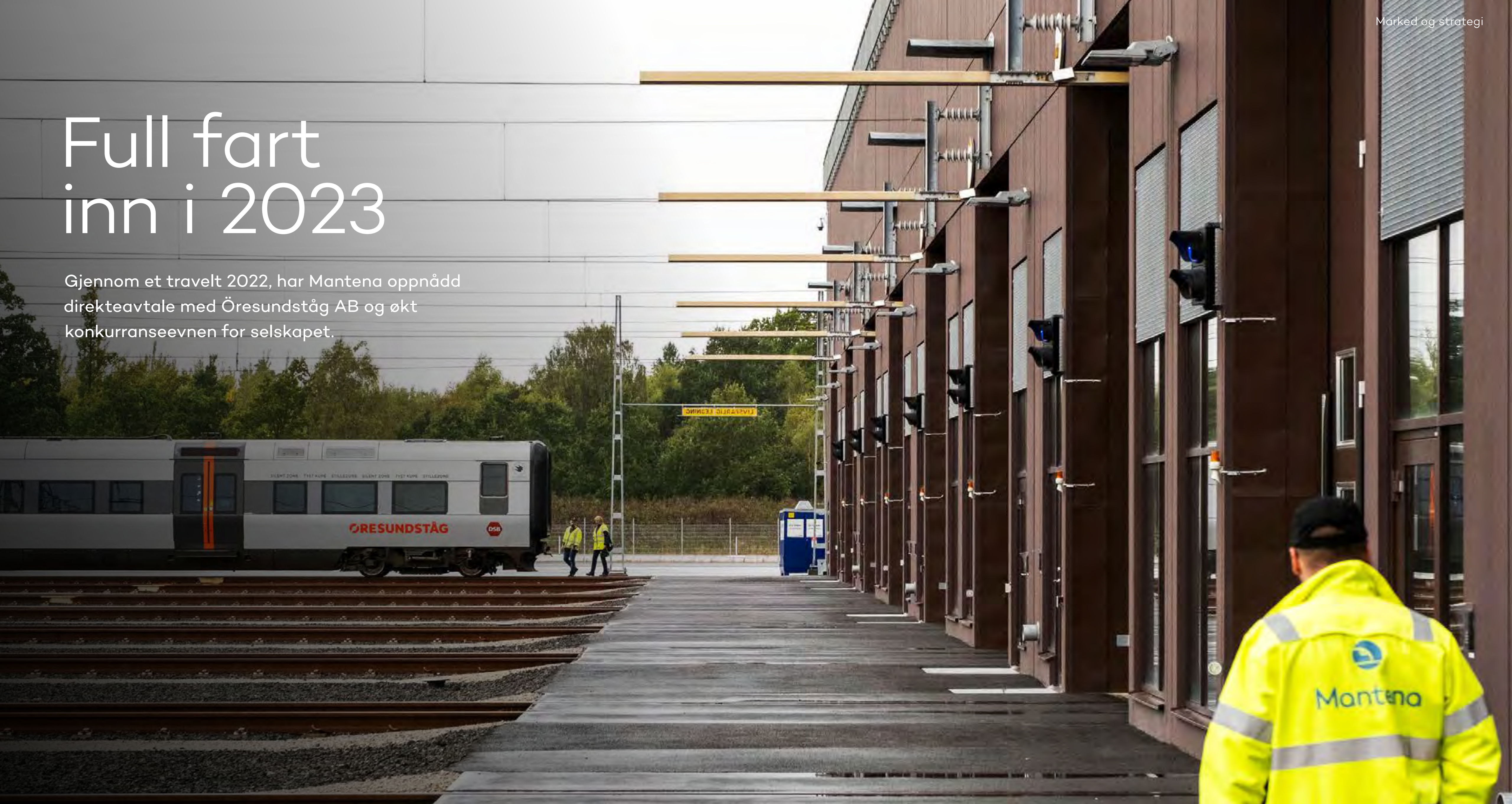
Lakkhallen klar for oppdrag

Mantenas 113 meter lange lakkhall på Grorud startet opp i 2022. Flere kunder i og utenfor jernbaneindustrien har fått lakkert sitt utstyr her.

Full fart inn i 2023

Gjennom et travelt 2022, har Mantena oppnådd direkteavtale med Öresundståg AB og økt konkurranseevnen for selskapet.

I 2023 ser vi frem til å videreutvikle selskapet også utenfor Norges grenser. ”

Mantena er en kompetansedrevet bedrift, der kjernekompetansen er vedlikehold av tog og komponenter. Som en fullservicebedrift med dyktige og løsningsorienterte ansatte, blir vi lagt merke til i europeisk sammenheng, og opplever økende etterspørsel fra internasjonale aktører.

Selskapet har direkteavtale med Öresundståg i Sverige på vedlikehold og gjør også

komponentvedlikehold for flere internasjonale aktører. I 2023 ser vi frem til å videreutvikle selskapet også utenfor Norges grenser.

Hele bransjen påvirkes

Jernbanesektoren er som samfunnet ellers; sterkt preget av blant annet høye energipriser. Vedlikehold av tog og komponentproduksjon er en kraftintensiv industri. Tog krever store arealer, samtidig som norske togverksteder i

Det har selskapet gjort ved å levere en vellykket oppstart for Öresundståg, og jobbet for å sikre tilstrekkelig spor- og verkstedtilgang for å håndtere etterspørselen etter vedlikeholdstjenester.

Økt konkurranseevne

Håndtering av kostnader har vært viktig for å kjøre Mantena i stilling for økt konkurranse. Det er sørget for kontroll over økte energi- og delepriser, og etablert et enda tettere samarbeid med kunder og leverandører. Derfor har selskapet utviklet produkt- og tjenesteporteføljen. Selskapet tilbyr stadig flere tjenester og sikter mot langt flere enn de

etablerte kundene på jernbanen. Ett konkret eksempel er en rammeavtale for vedlikehold av materiell fra Sporveien AS i Oslo.

Internasjonal konkurranse

Mantena har betydelige ambisjoner om vekst i flere land enn dagens kjernevirksomhet i Norge og Sverige. Det er klare mål for en nordisk utvidelse, men gjerne også til flere land på sikt. Disse målene er alltid med i vurderingen av kritisk kompetanse og rekruttering av nye fageksperter for å leve opp til kundenes forventninger om et selskap som er eksperter og leverer ypperste kvalitet på vedlikehold av skinnegående kjøretøyer og komponenter.

Mantenas virksomhet er kritisk for beredskapen i norsk jernbane.

”

stor grad er gamle og lite energieffektive. Som leietaker sammen med andre togselskaper, har vi liten påvirkning på strømvtaler, men har jobbet målrettet gjennom hele fjoråret for å redusere eget forbruk.

Mantena er en garantist i krevende tider

Produsentprisindeksen (PPI) økte med 22,3 % fra november 2021 til november 2022. Det har også blitt krevende å få tak i enkelte kritiske komponenter. Mantena er en storinnkjøper og handler årlig deler for om lag 1 milliard NOK. Det bidrar til å sikre tilstrekkelig lagerhold av deler, slik at togene kan vedlikeholdes og settes tilbake i drift i henhold til fremdrift. Den kraftige prisøkningen rammer Mantena og hele bransjen hardt. Mantena har jobbet systematisk med å redusere kostnadene og sikre tilgang på deler gjennom hele året. Satsingen på innkjøp og deler fortsetter i 2023 og vil komme kunder og reisende til gode.

Materialstrategier i endring

Som vedlikeholdsleverandør passer vi på andres togmateriell. Jernbanesektoren i og utenfor Norge er ofte sammensatt av ulike aktører, og som regel er det andre aktører enn togenes eiere som er ansvarlige for vedlikeholdet. Dette ser vi nå er i endring, både for person- og godstog. Nye materialstrategier byr på nye muligheter for Mantena som vedlikeholder, og for nye forretningsmodeller og holdninger til smartere vedlikehold.

Utvikler nye markeder, produkter og tjenester

Som en fullservice vedlikeholdsleverandør innen togindustrien, kan Mantena tilby en bred produkt- og tjenesteportefølje. Mange av tjenestene som leveres kan også tilbys i andre markeder, til annet materiell. Dette gjelder spesielt overflatebehandling og komponentoverhaling. Vi har blant

annet en 113 meter lang lakkhall og eget maskinverksted med CNC-maskin (Computer Numerical Control-maskin), som produserer deler i forskjellige metaller eller hardplast.

Strategiprosess 2023

Gjennom 2022 har det vært jobbet mye med

forretningsstrategien til selskapet. Dette er et pågående arbeid som vil fortsette gjennom 2023. I løpet av året ser vi frem til å presentere vår langsiktige strategi- og vekstplan.

Nordiske grep

Norden er Mantenas marked. Posisjonen i Norge er allerede sterk, og med grepene som er gjort i Sverige i 2022, er det satt gode premisser for videre satsing og utvikling i det nordiske markedet.

En direkte relasjon mellom Mantena og Öresundståg gir oss et godt og bærekraftig samarbeid.

Sverige blir et viktig marked for Mantena de neste årene. Det svenske persontogmarkedet er nærmere tre ganger så stort som det norske, mens godsmarkedet regnes som nesten fem ganger så stort. I nabolandet vil det i løpet av de nærmeste årene bli lagt ut flere store kontrakter.

Öresundståg

Öresundsforbindelsen ble etablert samtidig som Öresundsbroen mellom Sverige og Danmark åpnet 1. juli 2000. I starten var ruten hovedsakelig skytteltransport mellom Malmö og København, men tjenesten har etter hvert utviklet seg. I dag omfatter den regionale ruter i de seks sørsvenske fylkene Skåne, Halland, Västra Götaland, Blekinge, Kalmar og Kronoberg, samt fra Københavns Hovedbanegård og til Østerport nord i København.

Mantena har tidligere hatt leveranser til Öresundståg, men da som underleverandør til SJ, som hadde hovedkontrakten. I 2022 har denne vært under reforhandling.

– Resultatet av forhandlingene er en ny avtale som trådte i kraft i desember 2022. Nå er Mantena og Öresundståg direkte kontraktspartnere, sier Vidar Leirvik, CFO i Mantena.

Må ivareta relasjonen

En direkte relasjon mellom partene er et godt premiss for et sunt og bærekraftig samarbeid, ikke minst gir det partene bedre muligheter for å påvirke og utvikle samarbeidet i fellesskap. Mantena er ECM¹ for kontrakten og får nå et større helhetsansvar for vedlikeholdet, noe som vil være en fordel for begge parter. I håndteringen av avtalen vil derfor både individstyrt vedlikehold og tilstandsbasert vedlikehold være premissgivende, og forventes blant annet å gi positive effekter for vedlikeholdskostnadene. Den direkte avtalen innebærer også at Öresundståg og Mantena i fellesskap kan planlegge og analysere i et langsiktig perspektiv, for større forbedrings- og videreutviklingsprosjekter. Alt dette for å

¹ EU-forskrift som krever at alle kjøretøy som brukes på jernbanenettet er tilknyttet en aktør med ansvar for vedlikehold

– Strategiske og organisatoriske grep i 2022, har beredt grunnen godt for videre vekst i Norden, sier Vidar Leirvik, CFO i Mantena.

Avtalen med Öresundståg gir Mantena et strategisk godt fundament i Sverige, som kan bane vei for andre kontrakter i nabolandet.

redusere levetidskostnadene for togeier og for å oppnå økt bærekraft til det beste for miljøet.

For Mantena er kontraktstildelingen en tillitserklæring, ikke minst til medarbeiderne som har lagt ned tid i forbedrings- og utviklingsarbeid i det operasjonelle vedlikeholdsarbeidet. Avtalen innebærer vedlikehold av 101 togsett, og vil blant annet ha stor betydning for selskapets verksted som

disponeres i Hässleholm, med tanke på videre utvikling og utvidelse av virksomheten – ikke bare i Sverige, men i hele Norden.

– Den reforhandlede avtalen med Öresundståg vil innebære en ytterligere effektivisering av verkstedet, og ikke minst vil verkstedet spille en nøkkelrolle for selskapet fremover og for inngåelse av mulige fremtidige kontrakter, sier Leirvik fornøyd.

Godt rigget for Norden

Avtalen med Öresundståg gir Mantena et strategisk godt fundament i Sverige, som kan bane vei for andre kontrakter i nabolandet.

I 2022 har Mantena også avsluttet driften i to avtaler i Sverige, da de ikke ga kommersielt bærekraftige vilkår.

Grepene som er foretatt i 2022 har i sterk grad bidratt til at Mantena står godt rustet til å ta på seg nye og store oppdrag i nabolandet.

– I Sverige vil det i årene 2024-2027 komme flere konkurranser som gir mulighet for å vinne kontrakter. Mantena er godt posisjonert for å konkurrere om disse, sier Leirvik.

For Mantena er kontraktstildelingen en tillitserklæring.

Situasjonen i Norge

Persontrafikkmarkedet i Norge er delt inn i fem trafikkpakker. De største av disse er Trafikkpakke Østlandet 1 og Trafikkpakke Østlandet 2. Når Jernbanedirektoratet har tildelt disse, vil nye markedsmuligheter i Norge være begrenset for en periode fremover. Mantena deltar i anbudskonkurransene og forhandlingene om disse to kontraktene, og er godt posisjonert i begge disse avtalene. For «Østlandet 1», utføres tungt periodevis overhalingsarbeid og rundt 60–65 % av lettere, daglig service. For «Østlandet 2» utføres det tungt periodevis overhalingsarbeid.

Trafikkpakke 1 Sørtoget/Jærbanen opereres av Go-Ahead, mens Trafikkpakke 2 Dovrebanen/Nordlandsbanen/Raumabanen opereres av SJ. Mantena har vedlikeholdet på begge disse avtalene.

Danmark og Finland

I Finland pågår det en prosess med å liberalisere markedet, men det foreligger ingen avklaringer om hvordan vedlikehold av tog skal håndteres, det jobbes imidlertid med ulike modeller. Persontogmarkedet i Finland er tilnærmet likt som det norske, mens godstogmarkedet er dobbelt så stort, forteller Leirvik.

Dansk jernbane er i Norden det markedet som er lengst utviklet i form av antall avganger og utstrekning. Det går Intercity-tog mellom de største byene med hyppige avganger, og et godt utviklet rutenett av lokaltog som dekker de fleste øvrige byer. I Danmark er det inntil videre besluttet at togvedlikehold skal gis til togprodusenten. Persontogmarkedet i Danmark er om lag 1,5 ganger så stort som det norske, mens godstogmarkedet er dobbelt så stort.

– Dereguleringen av markedet, og dermed muligheten for å konkurrere om kontrakter i Danmark og Finland, har derfor inntil videre stoppet opp. Mantena har en avventende holdning til om det på sikt vil by seg muligheter dersom den finske og danske stat velger å kjøpe nye tog som inkluderer vedlikehold, avslutter Leirvik.

Det ligger store muligheter for Mantena i det nordiske markedet de neste årene. Strategiske og organisatoriske grep gjort gjennom 2022, har beredt grunnen godt for videre vekst i Norden.

Krevende tider skjerper innkjøpsfunksjonen

Lønnsomhetsambisjoner var en sterk pådriver for å profesjonalisere innkjøp i Mantena. Det har gitt resultater og er viktig i en ny situasjon der krigen i Ukraina har endret premisene for innkjøpspriser og leveranser.

– I 2023 forventer vi å se store effekter av innkjøpsprosjektet vårt, forteller Silje Nilsen, fungerende direktør for produkter og prosjekter i Mantena.

Bedre leveringssikkerhet er av stor verdi for våre kunder.

Gjennom 2022 har lønnsomhetsforbedringer preget hele Mantena. Som en betydelig innkjøper med mange leverandører, har innkjøpsfunksjonen vært gjenstand for omfattende endringer. Omorganisering, effektivisering og kompetanseheving har forbedret selskapets forhandlingsevne, resultert i konkrete og betydelig kostnadsforbedringer og en totalt sett styrket innkjøpsfunksjon.

Innkjøpsprosjekt

Mantena forholder seg til rundt 1700 ulike leverandører. Fra drøyt 100 av disse er innkjøpene av betydelige mengder. Å manøvrere blant så mange leverandører kan til tider være kompleks, og stiller store krav til prosesser, struktur og kostnadskontroll.

I 2022 ble det igangsatt et forbedringsprosjekt for innkjøp, med en målsetting om økt lønnsomhet. Prosjektet vil vedvare ut første kvartal 2023. Mange i Mantena har deltatt, og i fellesskap har selskapet styrket og effektivisert innkjøpsfunksjonen, der alle prosesser er gjennomgått og evaluert. En betydelig forbedring av egen lagerstyring, mer effektive interne prosesser og at det er forhandlet frem bedre priser hos noen av de mest sentrale leverandørene, er blant tiltakene som er gjennomført. I tillegg har selskapet blitt mer solid, i den forstand at det er forhandlet frem avtaler med ulike leverandører som tilbyr de samme produktene, eller at eksisterende leverandører nå kan levere flere ulike produkter enn tidligere.

– Dette bidrar til bedre leveringssikkerhet og er av stor verdi for våre kunder. Vi har allerede sett resultater av forbedringsarbeidet i 2022, men det er i 2023 vi forventer å se de store effektene av prosjektet, forteller Silje Nilsen, fungerende direktør for produkter og prosjekter i Mantena.

Stor endringsvilje

Hele innkjøpsfunksjonen i Mantena har gjennomgått store endringer under fjoråret. Omorganisering har stått sentralt i arbeidet. Det har vært nødvendig å snu alle steiner i prosessen for å tilpasse Mantena til omgivelser som er i stadig endring, og til dels dramatiske, slik vi har erfart i 2022. Anskaffelser i Mantena inkluderer aktiviteter med mange aktører, og krever gode strukturer for samarbeid og styring dem imellom. Blant annet har det blitt gjennomført en grundig gjennomgang av hvem som kjøper hva. Selskapet etablerer delvis automatisert parametersetting for gjenbestillingspunkter, og ikke minst er den strategiske innkjøpskompetansen styrket gjennom kompetanseheving og rekruttering.

En reorganisering og tilpassing av disse aktivitetene har vært av stor betydning for

at ressursene utnyttes best mulig, og i særdeleshet i forhold til lønnsomhetsperspektivet.

Krigen i Ukraina har skapt nye utfordringer knyttet til leveransesikkerhet og økte priser. Det var et paradoks at krigen brøt ut omtrent samtidig som Mantena igangsatte et forbedringsprosjekt.

– Vi ante lite om ringvirkningene da, men erfarte de relativt raskt. Gjennom store deler av fjoråret har det vært utfordringer knyttet til ulike leveranser nettopp på grunn av krigen. Etter hvert har situasjonen stabilisert seg til et akseptabelt nivå, og ved inngangen til 2023 oppleves tilgangen på deler som vesentlig bedre, men det er fortsatt utfordringer med leveranser på enkelte komponenter, sier Nilsen og legger til:

– En kombinasjon av en litt mer forutsigbar leveransesituasjon, og at innkjøpsfunksjonen er betydelig styrket og effektivisert, har gjort at Mantena står veldig godt rustet for å møte leverandørmarkedet og sikre gode innkjøp for godt og forutsigbart vedlikehold av togmateriell, avslutter Nilsen.

Lakkhallen klar for oppdrag

Mantenas 113 meter lange lakkhall på Grorud startet opp i 2022. Flere kunder i og utenfor jernbaneindustrien har fått lakkert sitt utstyr her.

– Lakkhallens enorme dimensjoner og de ansattes kompetanse, gjør at vi kan håndtere svært store enheter og komplekse oppdrag også utenfor togsektoren, sier Per Henning Torgersen, prosjektleder hos Mantena.

”

Det ble lagt ned et formidabelt arbeid for å få de gamle NSB-vognene til å fremstå som det sagnomsuste toget.

– Vi har høstet gode erfaringer og lært mye i vårt første driftsår, sier Per Henning Torgersen, prosjektleder hos Mantena.

Lakkhall for mer enn jernbanen

Målsettingene for den nye lakkhallen er ambisiøse, både for jernbanemateriell og nye markedssegmenter. Lakkhallen, som er blant de største i Europa, har i 2022 vært mest benyttet til overflatebehandling og lakkering av tog og togmateriell. Dette er et marked hvor Mantena har vært en betydelig aktør i mange år. Samtidig ser man behovet for disse tjenester i en rekke andre markedssegmenter. Kunder utenfor jernbaneindustrien står for stadig flere oppdrag, noe som er helt i tråd med strategien.

FILMSETT: Da deler av den syvende Mission: Impossible-filmen ble spilt inn i Norge i fjor, forvandlet Mantenas lakk-team seks jernbanevogner om til et togsett fra Orientekspressen.

– På grunn av hallens enorme dimensjoner, kan vi håndtere svært store enheter og installasjoner, både for lakkering og annen overflatebehandling. Anlegget kan også deles inn i flere seksjoner slik at vi kan jobbe på ulike oppdrag parallelt. Hallens unike egenskaper gjør den svært relevant for kunder med store volumer, og for lakk- og overflatebehandling av kjøretøy, maskiner, utstyr og komponenter med store eller spesielle formater og størrelser, sier Torgersen.

Mission: Impossible på Grorud

For en tid tilbake dukket det opp et annerledes oppdrag, da Mantena ble involvert i en Hollywood-produksjon. Deler av filmen «Mission: Impossible – Dead Reckoning Part One» (den sjuende filmen i rekken), skulle spilles inn i Norge. Produksjonsselskapet hadde behov for seks jernbanevogner som skulle dekores og tilpasses slik at de så ut som et togsett fra Orientekspressen.

– Det ble lagt ned et formidabelt arbeid av hele teamet på lakkavdelingen for å få de gamle NSB-vognene til å fremstå som det sagnomsuste toget. Jobben bestod av sparkling, pussing og grunning i flere omganger, før lakkering, bytte av vinduer, montering av bitte små detaljer og bytte av innredning. Ingenting var overlatt til tilfeldighetene. Et minnerikt prosjekt og et godt eksempel på hvilke muligheter vi har med lakkhallen, og ikke minst kompetansen som finnes her, sier Torgersen begeistret.

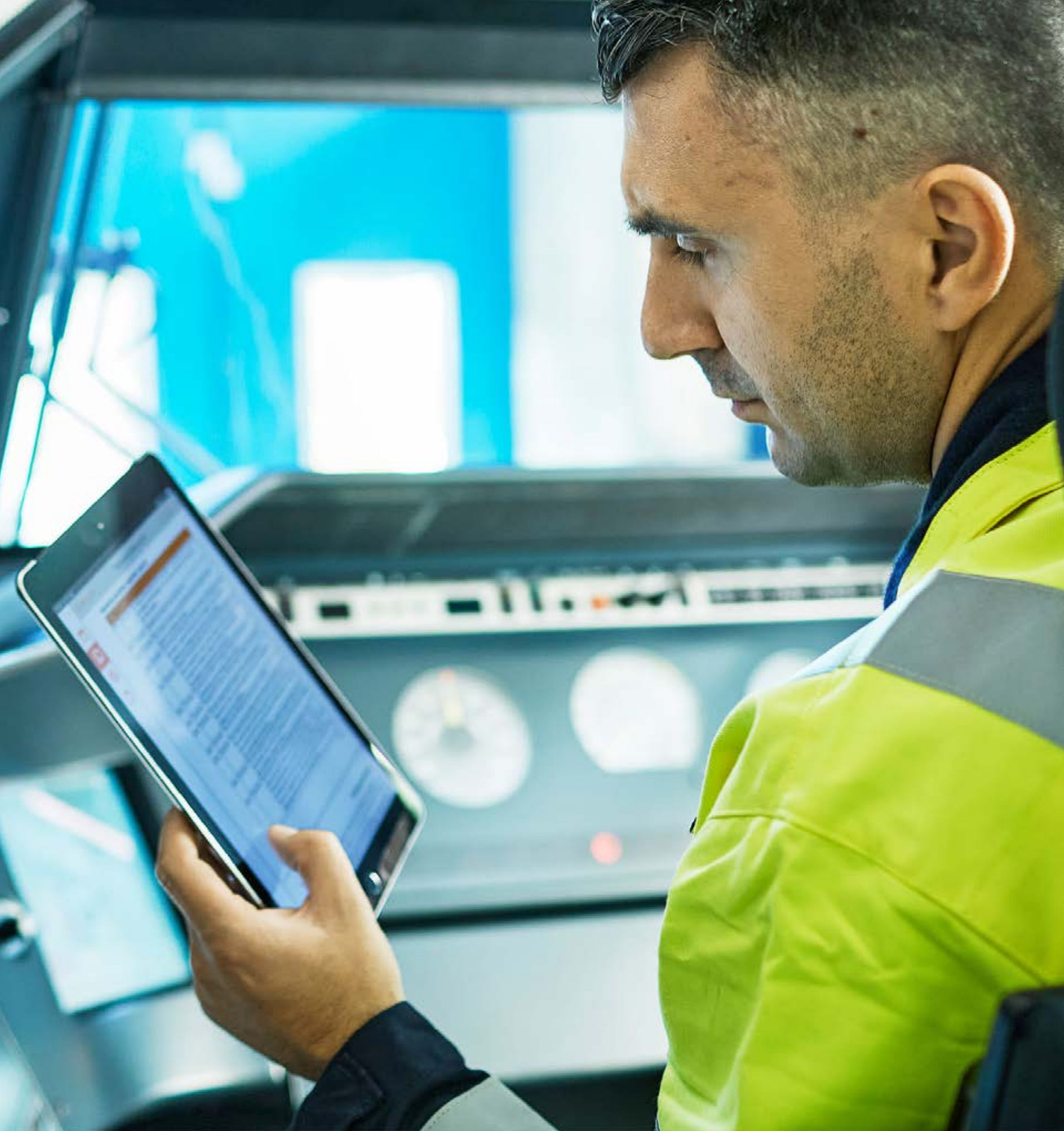
”

Lakkhallens unike egenskaper gjør den svært relevant for kunder med store volumer.

Verdiforslag og konsept under utvikling

Markedsutviklingen Mantena har startet i 2022, krever også at selskapet jobber med verdiforslaget til kundene og utvikler konsepter som er tilpasset nye segmenter. I 2022 ble det jobbet med markedskommunikasjon, responstid, mobiliseringstid og håndteringsprosesser for ulike typer materiell. Handlingsplanen for 2023 er ambisiøs, med utvikling av tjenestetilbudet, en tydeligere merkevare og vekst innen flere segmenter.

– I 2022 ble det brukt betydelige ressurser i omstillingsarbeidet til å bli en kunde- og markedsorientert organisasjon. Et arbeid som naturligvis videreføres og som vil være prioritert fremover. På sikt vil vi at halvparten av oppdragene som utføres i lakkhallen skal være jernbanemateriell og den andre halvparten fra andre segmenter. Det har vi stor tro på. Vi har et helt unikt produkt å tilby markedet, avslutter Torgersen.

Innovasjon og effektiv transport

Nytt regelverk og nye krav

Med jernbanereformens inntog i 2017, har jernbanen i Norge gjennomgått store endringer som påvirker jernbanedriften. Dette har gitt nye muligheter for Mantena.

Digital effektivisering

Mantena digitaliserer verktøyer og tar i bruk 3D-modellering av tog. Utviklingen gagnar kundene.

Fremtidens vedlikehold

Det er bra for klimaet og samfunnsøkonomien å gjøre togets levetid så lang som mulig. I dette arbeidet møter vi stadig oftere på komponentutfordringer. En problemstilling Mantena angriper fra en ny, digital vinkel.

Teknologi og nye tjenester

Nye tiltak med satsing på teknologi skal sikre Mantenas posisjon som Nordens mest nytenkende totalleverandør av vedlikeholdstjenester.

Mantena fortsetter å styrke sin posisjon gjennom utvikling og innovasjon i alle prosesser i hele Norden.

- Vi forsker sammen med SINTEF og andre eksterne samarbeidspartnere for å være i front på våre satsingsområder, og vi tar i bruk ny teknologi for å optimalisere våre interne prosesser og utvikle nye produkter til våre kunder sier Terje Hullstein, teknologisjef i Mantena.

Optimalisering av vedlikehold

Mantena satser på optimalisering av vedlikeholdsprogrammer. Gjennom 2022 har Mantena

gjennomført flere prosjekter for å kartlegge og fremme forslag til endring av dagens vedlikeholdsprogrammer på flere togtyper. Arbeidet vil bli intensivert de neste årene med flere ressurser, og Mantena har et mål om å bli den ledende aktøren i jernbanesektoren på optimalisering av vedlikehold med utgangspunkt i RAMS-prosessene², RCM-analyser³ og bruk av ny teknologi.

- Det vil gi Mantena og våre samarbeidspartnere mer kostnadseffektivt vedlikehold, i tillegg til å gi de reisende mer pålitelige og flere tilgjengelige tog, sier Hullstein.

² Pålitelighet, tilgjengelighet, vedlikeholdsvennlighet, sikkerhet - beskriver utstyrs egen evne til å levere over tid

³ Reliability Centered Maintenance - prosess som brukes til å avgjøre hvilken type vedlikehold som er best egnet for det aktuelle utstyret

Vi tar i bruk ny teknologi for å optimalisere interne prosesser og utvikle nye produkter til våre kunder.

Tilstandsbasert vedlikehold

Alle aktører i jernbanesektoren i Norden jobber med tilstandsbasert vedlikehold, og Mantena er sentrale i dette arbeidet. Gjennom optimalisering av vedlikeholdsprogrammene, fokuserer Mantena på å endre vedlikehold fra tradisjonelt «bytte av deler» på gitte intervaller, til tilstandsovervåking og «bytte av deler ved behov».

- Dette gir både reduserte vedlikeholdskostnader og er vesentlig mer bærekraftig enn å bytte deler med restlevetid, sier han.

Tenker nytt rundt overvåking

Tilstandsovervåking er både manuelle kontroller og målinger, og det er overvåking av systemer og komponenter ved hjelp av sensorer og følere. Her tar Mantena en førende rolle gjennom flere ulike prosjekter:

Mantena gjennomfører forskningsprosjekter sammen med SINTEF og Norges forskningsråd på tilstandsbasert vedlikehold. I prosjektet «RailCBM» er det utviklet metoder og modeller for datafangst og dataanalyse av vibrasjoner fra togenes hjul og boggier. Systemet skal

testes ut og er estimert klart til bruk første halvår 2023. Utstyret vil gi tilstandsdata til å styre og optimalisere vedlikeholdet, og det vil gi nyttig informasjon om tilstanden på skinner og infrastruktur.

- Nyere togtyper har i dag installert systemer for innsamling og overføring av data fra en rekke systemer. Sammen med vår egen datafangst fra RailCBM-prosjektet, vil dette være fundamentet for fremtidens tilstandsbaserte vedlikehold og tilstandsovervåking, forklarer Hullstein.

Datadrevet kunnskap

Mantena har knyttet til seg spesialkompetanse på analyse og visualisering av måledata, og har til hensikt å finne en fremtidig samarbeidspartner på dette området i løpet av 2023. Dette er brukervennlige systemer som gir store muligheter for effektiv feilsøking, planlegging og optimalisering.

- Ved vårt svenske verksted i Hässleholm, har Mantena installert en hjulskanner som måler hjulenes profil hver gang togene kjører inn til verkstedet. Den gir data som vil bidra

For å sikre en stabil togfremføring, er ny teknologi avgjørende.

til å beregne optimal frekvens for dreining av hjul. Hjulvedlikehold er en av de største kostnadsdriverne ved togvedlikehold, sier teknologisjefen.

Bedre data på slitasjeutvikling vil også gi infrastruktureier nyttig informasjon for deres skinnevedlikehold, og data for å optimalisere profiler på både hjul og skinner. Erfaringene fra hjulskanneren i Sverige vil være en del av beslutningsgrunnlaget for en eventuell investering i tilsvarende skanner i Norge.

Tre satsingsområder innen 3D-teknologi

Tog har lang levetid, i mange tilfeller er den operative tjenestetiden på over 40 år. Dette gir utfordringer med anskaffelse av reservedeler, da deler går ut av produksjon før togene har avsluttet sin tjenestetid. For å møte utfordringen med utgåtte reservedeler, har Mantena tatt flere teknologiske, tredimensjonale grep:

For å lage underlag for produksjon av erstatningsdeler i egen regi, er enkel

3D-skanning av deler tatt i bruk. Sammen med SINTEF, Norges forskningsråd og flere andre eksterne samarbeidspartnere har Mantena startet opp et prosjekt med varighet frem til 2025.

– Vårt mål er å utvikle en mer effektiv 3D-skanner, og et verktøy som på en hurtig og nøyaktig måte overfører bildene fra skanneren til CAD-baserte (dataassistert konstruksjon) produksjonstegninger. Dette vil gjøre Mantena til en ledende aktør for fremskaffing av produksjonsunderlag og produksjon av deler, forteller Hullstein.

Teknologien gjør at det kan sikres lengre drift av togene, med en rimelig og effektiv løsning for kundene. Det vil også åpne opp for nye markedsmuligheter innen annen industri.

Ved siden av å ha ett av de største mekaniske verkstedene på Østlandet, der det i 2022 ble investert i en høyteknologisk fresemaskin (CNC-maskin), har Mantena partnere innen «additive manufacturing», eller 3D-printing, både for å lage nye deler, og for å overhale og reparere eksisterende deler.

Ved bruk av ny teknologi, ser Mantena et stort potensial i å gjenbruke mer av materialene knyttet til overhaling, og dermed redusere avfallsmengden og det samlede klimaavtrykket, sier Hullstein.

Mantena ser store muligheter for effektivisering, ved å ta i bruk 3D-modellering av tog til befaring og dokumentasjon. Gjennom det ypperste innen 360-graders kamerateknologi, har Mantena skapt nye muligheter for mer nøyaktig underlag til skadeutbedring og dokumentasjon, samt åpnet opp for nye bruksområder som kommer kundene til gode.

På vei mot digitale tvillinger og nye muligheter

Visuell inspeksjon og kartlegging av skader er som kjent omfattende og tidkrevende med konvensjonelle målemetoder.

– Et nytt 3D-kamera har gitt selskapet helt nye muligheter for å gjøre denne jobben mer nøyaktig og effektivt. Det gir også bedre dokumentasjon av de utførte jobbene. Samlet sett har dette ført til lavere kostnader og bedre kvalitet for våre kunder, og flere store jobber for Mantena, sier han.

Parallelt vil interaktiv 3D-modellering gi nye muligheter også for Mantenas kunder i deres egen markedsføring og presentasjon av tjenester.

– 3D-fotogrammetri er en spennende utvikling, hvor kundene selv kan være de mest egnede til å se mulighetene Mantena nå kan bistå dem med å realisere, på kort og lang sikt – her hjemme og i det nordiske markedet, avslutter Hullstein.

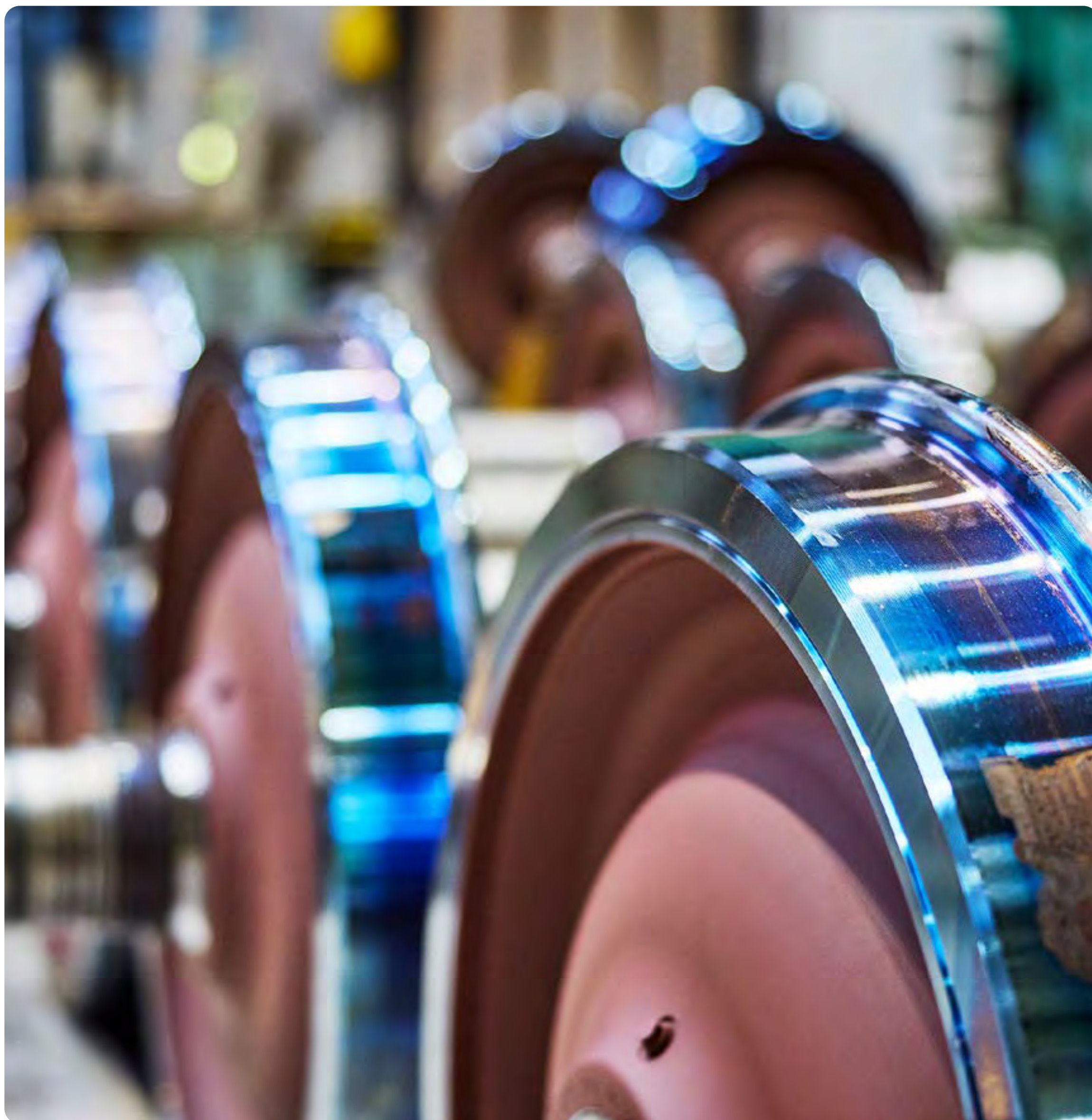
JERNBANEN UTVIKLES: Nytt regelverk og nye krav

Med jernbanereformens inntog i 2017, har jernbanen i Norge gjennomgått store endringer som påvirker jernbanedriften. Dette har gitt nye muligheter for Mantena.

– Mantena er i dag sertifisert som ECM¹ for alle typer kjøretøy, og utfører dette arbeidet i tre pågående kontrakter, forteller KHMS-direktør, Roy Sannerhaugen.

¹ EU-forskrift som krever at alle kjøretøy som brukes på jernbanenettet er tilknyttet en aktør med ansvar for vedlikehold.

”

Vi tar kontinuerlig grep for å sikre at vi til enhver tid tilfredsstillende gjeldende regelverk.

I 2017 kom «På rett spor. Reform av jernbanesektoren», en politisk reform vedtatt under regjeringen Solberg. Jernbanereformen åpnet for konkurranse om å få drive vedlikehold av tog og infrastruktur, og om avtaler til å drive persontrafikk for tog i Norge. Hensikten med reformen var at den skulle bidra til mer effektiv drift og ressursbruk.

Styrker jernbanens rolle i Europa

I tillegg til den nevnte jernbanereformen, som åpnet for økt konkurranse på det norske jernbanenettet, har også EUs fjerde jernbanepakke formet utviklingen i sektoren. Pakken ble tatt inn i norsk rett sommeren 2022 og medførte flere endringer i lover og forskrifter som regulerer jernbanedriften, blant annet:

- Nytt «jernbanesikkerhetsdirektiv» – som regulerer sikkerheten for jernbanedriften innen hele unionen.
- Nytt «samtrafikkdirektiv» – som regulerer tekniske krav til kjøretøy for å sikre harmonisering og interoperabilitet for trafikk over landegrensene.
- Ny «ERA-forordning» – som regulerer og fastsetter ERAs (European Union Agency for Railways) arbeids- og myndighetsområde.

I hovedsak inneholder EUs fjerde jernbanepakke reguleringer som skal føre til økt sikkerhet på europeisk jernbane, forenkle togreiser over landegrensene og øke jernbanens konkurransevne overfor andre transportformer.

– Målsettingen med EUs jernbanepakker er å styrke sektorens rolle i Europa, innen både gods- og persontransportmarkedet, og bidra til en grønnere og mer klimavennlig transportbransje. Et incentiv vi i Mantena stiller oss bak, utdyper Roy Sannerhaugen, KHMS-direktør i Mantena.

Felles EU-krav til vedlikehold for jernbanekjøretøy

Samtidig med innføringen av EUs fjerde jernbanepakke, ble også en ny versjon av EUs

ECM-forordning tatt inn i norsk rett. ECM, eller «Entity in charge of Maintenance/Enhet med ansvar for vedlikehold», kom i 2011, men var på det tidspunktet kun gjeldende for godsvogner. Den nye forordningen 2019/779 ble utvidet til å gjelde alle typer jernbanekjøretøy og stiller krav til sertifisering for Enhet med ansvar for vedlikehold.

– Dette regelverket skal sikre en samordning av, og et minimum av krav til, vedlikehold i hele EU, sier Sannerhaugen.

Det deles i to: 1. Den som er ansvarlig for vedlikeholdet, ECM, hvor det er krav til sertifisering av et akkreditert sertifiseringsorgan, og 2. Den som utfører vedlikeholdet basert på underlag og krav fra ECM, hvor en sertifisering er frivillig.

Sertifisert ECM-leverandør for alle typer kjøretøy

Tradisjonelt har selve ECM-ansvaret blitt ivaretatt av jernbaneforetaket, men det nye regelverket gir foretaket mulighet til å sette bort leveransen til en sertifisert leverandør.

– Mantena har over tid fulgt med på utviklingen. Siden 2014 har vi vært sertifisert som vedlikeholdsleverandør, og fra 2020 kunne vi tilby våre kunder et fullt ECM-ansvar gjennom eget sertifikat, forteller han.

Gjennom 2021 og 2022 har selskapets sertifiseringer blitt oppgradert i henhold til den nye forordningen, som trådte i kraft fra juni 2022, samt utvidet til å gjelde alle typer kjøretøy. Sannerhaugen er tilfreds med å kunne tilby denne tjenesten til Mantenas kunder, og ser at sertifiseringen er etterspurt:

– Vi er i dag sertifisert som ECM for alle typer kjøretøy, og utfører dette arbeidet i tre

pågående kontrakter, herunder Trafikkpakke 1 Sør og Öresundskontrakten, sier han.

En fullservice vedlikeholdsaktør

I tillegg til ECM-sertifiseringen, er Mantena sertifisert for «Sveising på jernbanekjøretøy», som også er et krav. Selskapet er i besittelse av sikkerhetsattest for å kjøre tog på nasjonalt nett både i Norge og Sverige, og har etablert et styringssystem som er sertifisert etter «ISO 9001:2015» og «14001:2015». Mantena følger nøye med på utviklingen i sektoren og tar kontinuerlig grep for å sikre at selskapet til enhver tid tilfredsstillende gjeldende regelverk. I en fullserviceavtale kan selskapet levere på alle funksjoner beskrevet i EUs sikkerhetsdirektiv (2016/798), og også inneha den formelle rollen som enhetsansvarlig for vedlikehold, ECM.

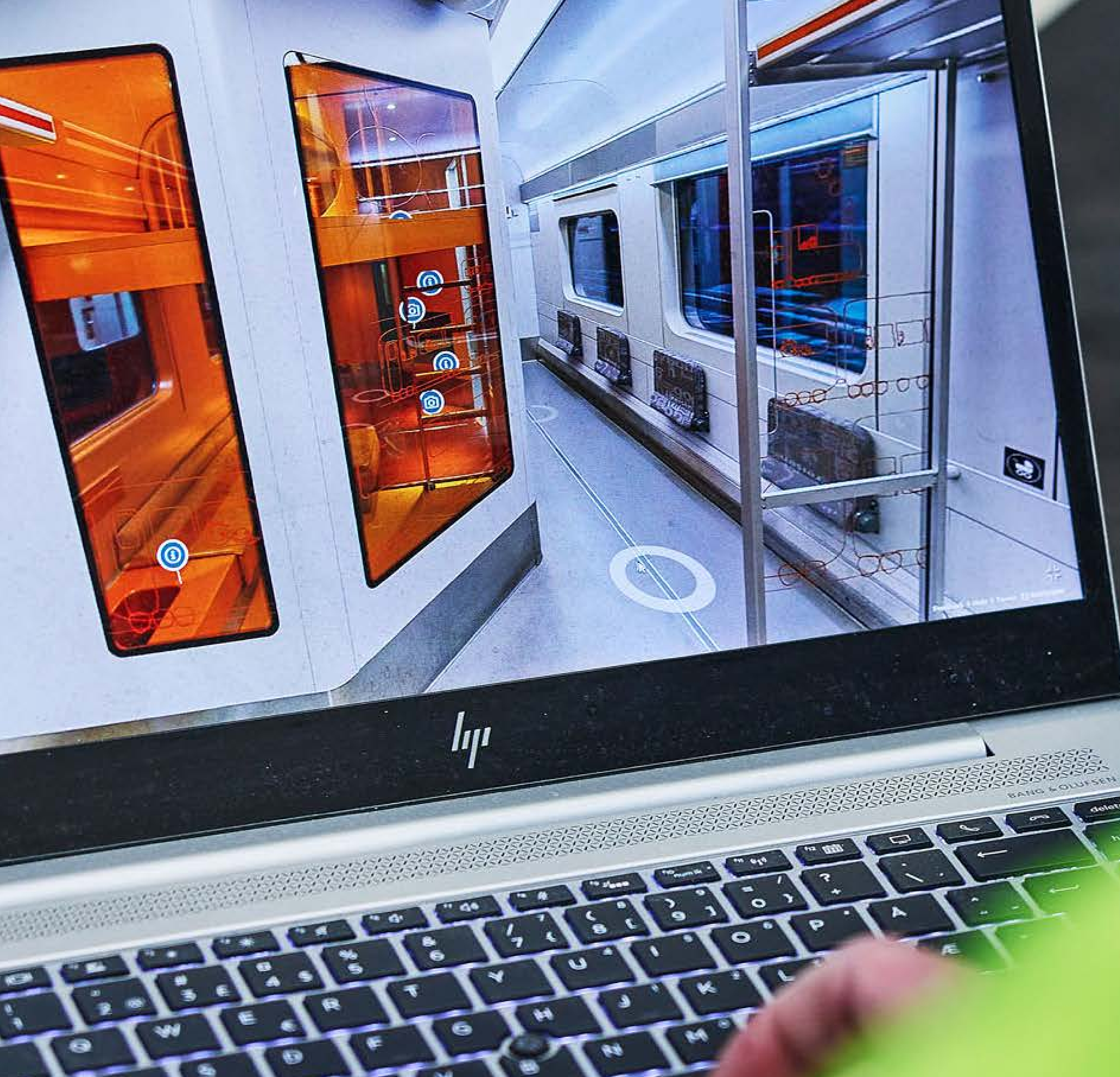
– Slik etterlever vi vår visjon «alltid fremover», og kan tilby våre kunder gode leveranser og bidra til å ta en større del av det helhetlige vedlikeholdsansvaret, avslutter Sannerhaugen.

”

3D-modellering er et nytt grep i vedlikehold av skinnegående materiell.

Digital effektivisering

Mantena digitaliserer verktøyer og tar i bruk 3D-modellering av tog. Utviklingen gagnar kundene.

Det er mulig å gjøre de fleste prosesser mer effektive. I Mantena har spesielt befaringssituasjonene, ved for eksempel ombyggingsprosjekter, vist seg å være tidkrevende. De har gjerne vært gjennomført i flere runder for å dekke alle behov og detaljer, med tilhørende møte- og reisevirksomhet for alle involverte parter. I slike tilfeller har en presis 3D-modell av det skinnegående kjøretøyet vist seg som et svært nyttig verktøy.

– Dette er bra og tilgodeser kundene. Tidligere gjennomførte vi ofte flere befaringer for å få alle detaljene på plass, noe som ga mer stille tid for togene og administrasjon. Så kom pandemien, og vi kunne knapt gjennomføre befaringer i det hele tatt. Da skuet vi mot andre bransjer, på jakt etter nye verktøy, forklarer Martin Becks, teknisk leder Engineering i Mantena.

Presis 3D-modell av tog

Som et prøveprosjekt under koronapandemien, ble 3D tatt i bruk. Et verktøy som i lengre tid har vært brukt i bygg- og anlegg og i eiendomsbransjen. Det er et nytt grep i vedlikehold av skinnegående materiell. Resultatet blir litt som tjenesten «Google Street View»: Ved hjelp av et 3D-kamera og tilhørende programvare, skapes en tredimensjonal modell av togsettet (en såkalt BIM – building information modeling), gjennom en digital modellering av objektet. Derpå kan teknikere bevege seg rundt og se på detaljer

i den digitale 3D-modellen. Det gir en rekke tekniske muligheter, som å vurdere plass, og ta mål av ulike rom og materialer. Et grep som raskt viste seg å være både tidsbesparende, mer presist og kostnadsreduserende, da modellen som skapes gir mulighet for eksport til CAD (dataassistert konstruksjon: 3D-modellering og teknisk tegning som utføres ved hjelp av datamaskinbaserte programvarer og redskaper), for videre bearbeiding.

– Å ha en BIM å gå inn i, enten under befaring og i møter eller i etterkant, som man også kan ta mål i, gir oss muligheten til å lage mer detaljerte, digitale arbeidsbeskrivelser og dokumentasjon. I tillegg kan møter og befaringer gjennomføres uavhengig av hvor deltakerne befinner seg eller hvor mange de er, poengterer Ådne Carlsen, teamleder Konstruksjon og Utvikling i Mantena.

Tidligere brukte medarbeiderne mobilkamera til å dokumentere visuelt.

– Det er verken målbart eller favner hele objektet og gir ikke et brukbart arbeidsgrunnlag, sier Ådne.

På vei mot digitale tog-tvillinger

På bakgrunn av gode erfaringer i prøveprosjektet, ble det i slutten av 2022 anskaffet et nytt 3D-kamera – toppmodellen fra amerikanske Matterport.

– Dette er det nyeste innen 3D-modellering, ved at Pro3-kameraet tar 360-graders bilder. Samtidig innhenter det 3D-data fra omgivelsene, slik at bilder og 3D-fil fusjoneres, forteller Carlsen engasjert.

Pro3-kameraet måler i millimeter-område med laser, og gir en meget presis modell av materiellet, hvor man kan bevege seg og målsette ting, eller legge inn informasjonspunkter.

– På denne måten øker vi kvaliteten i detaljkonstruksjonen. I tillegg ser vi spennende visualiseringsmuligheter på sikt for kundene, slik som å modellere inn en ny kaffemaskin eller annet, direkte i modellen, forklarer teamlederen.

«3D-fotogrammetri» er den korrekte, tekniske betegnelsen. I tillegg til eksisterende, praktiske behov, vil Mantena fremover bruke dette for å estimere nye løsninger og tilhørende kostnadsbilde for sine kunder.

– Parallelt jobber vi mot å kunne tilby tredimensjonale presentasjoner av togene til kundene, slik at de kan markedsføre materiellet sitt på en mer interaktiv og informativ måte overfor egne kunder. Alt i alt er dette bare starten på en spennende utvikling, hvor kundene våre er de beste til å se mulighetene vi nå kan bistå dem med å realisere, avslutter Martin Becks.

– 3D-fotogrammetri er en spennende utvikling, hvor kundene er de beste til å se mulighetene vi kan bistå dem med å realisere, sier Martin Becks, teknisk leder Engineering.

Fremtidens vedlikehold

Det er bra for klimaet og samfunnsøkonomien å gjøre togets levetid så lang som mulig. I dette arbeidet møter vi stadig oftere på komponent-utfordringer. En problemstilling Mantena angriper fra en ny, digital vinkel.

Jarle Hauglie er kontraktssjef i Mantena, med ansvar for alt som berører komponentproduksjon i selskapet.

Det er en kjensgjerning at deler til eldre tog kan være vanskelige å få tak i. Den operative tjenestetiden til et togsett kan nemlig overstige hele 40 år. I andre tilfeller er enkelte komponenter kostbare i innkjøp eller har lang leveringstid. I tillegg kan noen oppdrag kreve ad hoc-løsninger. For å imøtekomme behov som dette, satser Mantena i stadig større grad på å produsere mindre erstatningsdeler på eget verksted ved hjelp av ny teknologi.

Ny CNC-maskin kan gi kortere nedetid

– Vi har allerede tatt i bruk 3D-skanning for å lage underlag til produksjon av erstatningsdeler og skadeutbedring. Videre

bruker vi avansert 3D-printing ved behov, forteller Jarle Hauglie, kontraktssjef i Mantena.

Det siste tilskuddet til denne digitale produksjonslinjen, er en moderne CNC-maskin (Computer Numerical Control-maskin). Denne produserer deler i forskjellige metaller eller hardplast, enten til en komponent eller til for eksempel et spesialverktøy som skal brukes i annen komponentproduksjon.

– En topp moderne CNC-maskin gir uante muligheter for hva vi kan produsere av deler i stål, aluminium, messing, bronse eller hardplast, for å nevne noe, med høy presisjon

og på kort tid. En slik maskin, i kombinasjon med vår eksisterende 3D-skanner og 3D-printer, gir oss muligheten til å raskt produsere erstatningsdeler som av ulike årsaker har gått ut av produksjon ellers i verden. Maskinen supplerer og effektiviserer dermed den nåværende vedlikeholdslinjen ved komponentverkstedet på Grorud, sier Hauglie.

En fremtidsrettet leverandør

Automatisering og autonome prosesser får stadig større innpass i samfunnet, og nå også i Mantenas verkstedhaller. Målet er mer effektive prosesser, kostnadsbesparende løsninger og bedre kvalitet. For Mantenas del trenger ikke dette å begrense seg til kun jernbanesektoren.

– Nedslagsfeltet vårt er selvsagt tjenester til tog og skinnegående materiell i Norden. Men med en slik CNC-maskin kan vi imøtekomme behov fra andre kunder utenfor sektoren, hvor man trenger å få produsert spesialserier eller enkeltdeler i små mengder, sier Hauglie.

Maskineringsavdelingen på Grorud inkluderer nå 2,8 årsverk innen CNC-feltet, og produserer deler med høy grad av presisjon.

– Vi jobber kontinuerlig for å være en fremoverlent leverandør, med optimalisering og nye, mer effektive løsninger for våre kunder, slik at vi sammen kan forlenge togenes levetid, avslutter kontraktssjefen.

HVORFOR BENYTTE EN CNC-MASKIN?

- Det er globale utfordringer med anskaffelse av reservedeler, da enkelte komponenter, eller inngående deler til disse, går ut av produksjon før togene har avsluttet sin tjenestetid.
- Maskinverkstedet på Grorud har anskaffet en ny CNC-maskin (Computer Numerical Control-maskin). Maskinen erstatter tre eldre maskiner som ble kassert.
- Denne CNC-styrte fresen kan gjennom rekonstruering (Re-Engineering), for eksempel via 3D-skanning, produsere komponenter og deler, og det med høyere grad av nøyaktighet (toleranse) og langt raskere enn maskiner som styres manuelt.
- Maskinen gir store muligheter for hva Mantena kan produsere av spesialdeler, også for andre sektorer enn jernbanen.
- Gjennom innovasjon og effektivitet, kan den oppgraderte, digitale vedlikeholdslinjen utvide Mantenas tilbud av tjenester og øke togenes levetid.

Bærekraft, samfunnsansvar og HMS

Godt vedlikehold er god samfunnsøkonomi

Rundt 150.000 mennesker reiser daglig gjennom Oslo Sentralstasjon. Det stiller store krav til stabil trafikkavvikling for de reisende. Godt vedlikehold er avgjørende for at dette skal fungere.

Sporvalg som gir mange muligheter

I Mantena satses det på interne karriereveier for å sikre fremtidens arbeidskraft. Utviklingsmulighetene er mange og en hel karriere kan bygges innenfor selskapets ulike divisjoner.

På sporet av en mer klimavennlig fremtid

Jernbanen er klimavennlig transport og mer transport bør flyttes til bane. Det fordrer imidlertid at togene går.

Vårt største bidrag til et bærekraftig samfunn, er å sikre gode leveranser til våre kunder, slik at de når sine mål.

”

Jernbanen bruker mindre energi og areal enn andre transportmidler og vil være et godt bidrag for å redusere klimagassutslipp. En forutsetning er selvsagt at togene går, noe som er Mantenas største bidrag i et mer bærekraftig og klimanøytralt samfunn, både i Norge og i Norden.

Bærekraft er en integrert del av Mantenas forretningsdrift. Selskapets arbeid for et bærekraftig samfunn skjer gjennom å sikre gode leveranser til kundene, slik at de når sine mål. Samtidig skal Mantena være et attraktivt sted å jobbe og en ansvarlig aktør som stiller krav til leverandører, samt etablerer og følger opp egne klimamål. Dette for å sikre systematikk i arbeidet med de 17 bærekraftsmålene til FN.

Mantena følger NUES' (Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse) føringer, og det er gjennom virksomhetens strategiprosess etablert en overordnet plan for en bærekraftig verdiskapning.

Mantenas arbeid med bærekraft og samfunnsansvar er forankret i selskapets toppledelse, og utøvelsen er et lederansvar definert i respektive ledes krav. Samfunnsansvaret er innarbeidet i selskapets strategiske grunnlag og bygger på eiers krav og forventninger, beskrevet i Stortingets «Meld. St. 6 (2022–2023)» "Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap", punkt 11.

Hovedfokuset i Mantenas arbeid er rettet mot

- Klima- og miljø.
- Menneskerettigheter: Prinsippene i FNs menneskerettighetserklæring og ILOs kjernekonvensjoner legges til grunn.
- Arbeidsmiljø.
- Arbeid mot korrupsjon og for åpenhet i økonomiske transaksjoner.
- UN Global Compacts ti prinsipper.
- Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven).

Mantena bidrar i en bærekraftig bransje

Virksomhetens mål og planer bidrar direkte inn mot flere av de 17 bærekraftsmålene til FN, først og fremst gjennom tiltakene til høyre:

I tillegg til dette bidrar Mantena direkte og indirekte til øvrige mål, blant annet gjennom innovasjon, ansvarlig virksomhet, samt gjennom virksomhetens etiske rammeverk og øvrige styrende dokumenter.

God helse og livskvalitet

- Forebyggende arbeidsmiljø-tiltak, HMS-fokus, risikostyring.
- Støtte til SOS-barnebyer, som arbeider med sosial bærekraft og den enkeltes mulighet for å leve et godt liv som gir utviklingsmuligheter både for individet og for samfunnet.
- Bidra til sikker og pålitelig jernbanetraffikk, gjennom optimalt vedlikehold.

God utdanning

- Videre støtte til SOS-barnebyer, hvor det er gitt midler til kjøp av pc og datainfrastruktur for tilrettelegging av digital læring.
- Sikre lærlingplasser.
- Fremme likestilling og forebygge diskriminering.

Likestilling mellom kjønnene

- Fremme likestilling ved rekruttering, hensynta arbeid med likestilling i personal- og lønnspolitikk.
- Stille krav til, og følge opp, våre leverandører.
- Gjennomføre aktsomhetsvurderinger.

Anstendig arbeid og økonomisk vekst

- Sikre lønnsomhet, vekst og innovasjon – omstilling av virksomheten til en ny hverdag, arbeide mot alle former for korrupsjon.
- Stille krav til, og følge opp, våre leverandører.
- Gjennomføre aktsomhetsvurderinger.

Innovasjon og infrastruktur

- Ta i bruk ny teknologi, utvikle vedlikeholdsprogrammer for økt ytelse og livsløp på kjøretøy og komponenter.
- Re-engineering av deler.
- Utvikling av prosesser i samarbeid med SINTEF og Norges Forskningsråd.

Bærekraftige byer og lokalsamfunn

- Bidra gjennom vår kjernevirksomhet til et bærekraftig transportsystem.
- Bidra til et sikkert og pålitelig transportsystem.

Ansvarlig forbruk og produksjon

- Stort søkelys på HMS, håndtering av kjemikalier og avfallshåndtering.
- Bidra til utvikling i vedlikeholdssektoren, for økt ytelse og livsløplengde.

Åpenhetsloven og aktsomhetsvurderinger

Den 1. juli 2022 trådte «åpenhetsloven» i kraft. Mantena har tatt nødvendige steg for å implementere loven i selskapets prosesser.

«Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold» (åpenhetsloven) kom i fjor. Det har bidratt til å ytterligere forsterke selskapets fokus på solide og tydelige rutiner og retningslinjer.

Mantenas arbeid med aktsomhetsvurderinger er pågående, og så langt er

- Ansvar beskrevet i styrende dokumenter og forankret i organisasjonen.
- Styrende dokumenter og prosesser tilpasset ny lovgiving.
- Prosesser beskrevet, og kanal for innsynsforespørsel og håndtering av dette etablert.
- Rutiner gjort kjent på nettsidene mantena.org.

- Det er igangsatt leverandørvurderinger og aktsomhetsvurderinger.

Ansvarlig virksomhet

Norske myndigheter forventer at norske selskaper med internasjonal virksomhet kjenner til og etterlever OECDs retningslinjer for et ansvarlig næringsliv. Et sentralt element i OECDs retningslinjer er forventninger om at selskapene gjør aktsomhetsvurderinger for å unngå skade på mennesker, samfunn og miljø⁴. Kravet om aktsomhetsvurderinger er også tatt inn i åpenhetsloven.

Mantena har startet arbeidet med leverandørvurderinger og aktsomhetsvurderinger av vår leverandørkjede. Her legges OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger, samt høyriskoområder for produkter og bransjer⁵, til grunn.

⁴ OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

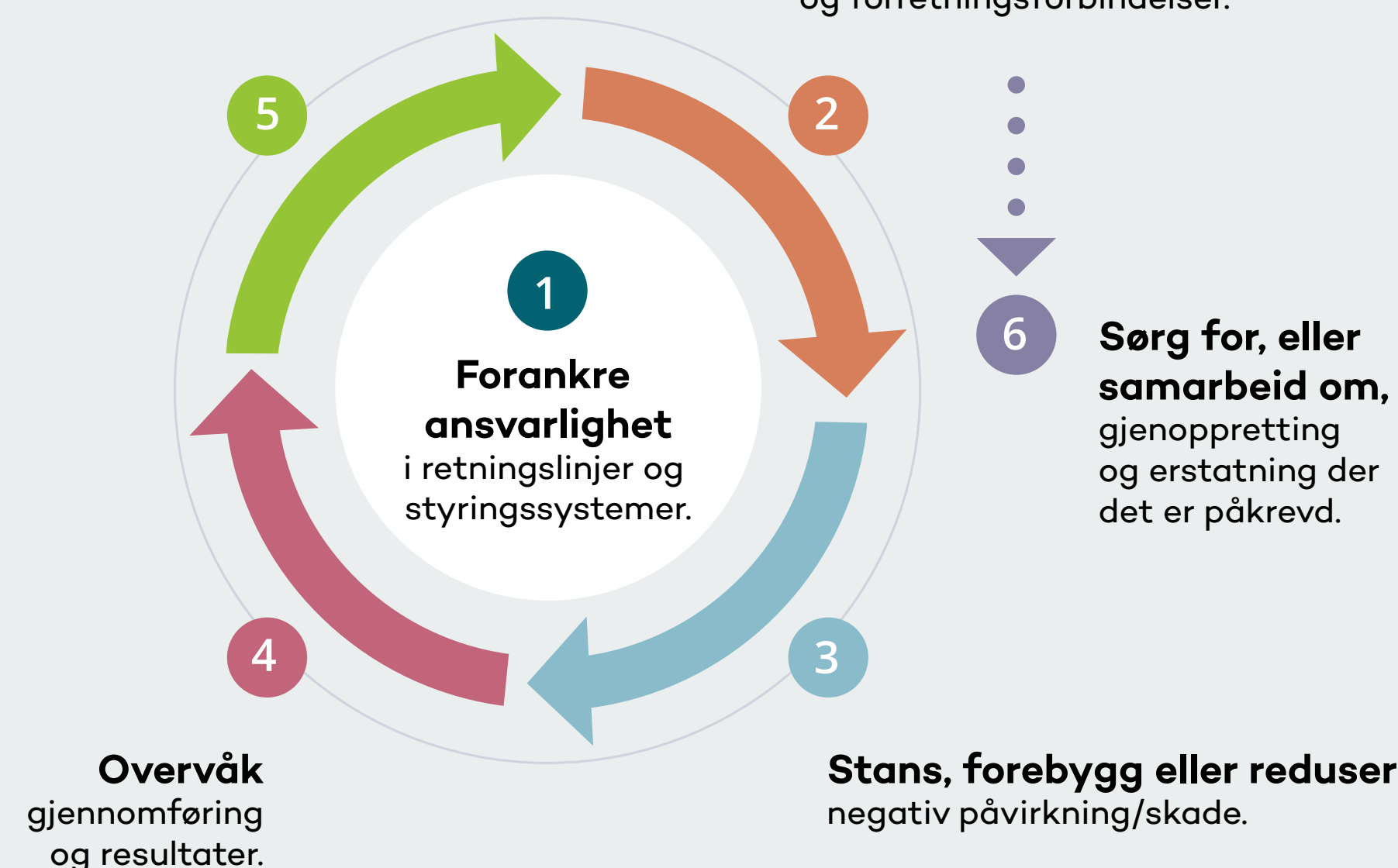
⁵ DFØs (Direktoratet for forvaltning og økonomistyring) høyriskoliste.

Proessen for aktsomhetsvurdering

Kommuniser
hvordan påvirkningen er håndtert.

Kartlegg og vurder ut i fra negativ påvirkning/skade ut ifra egen virksomhet, leverandørkjede og forretningsforbindelser.

Arbeidet som er i gang vil resultere i en oppsummerende intern rapport. Innsatsen er en del av selskapets årsrapport for bærekraft- og åpenhetsloven.

Første rapport vil være utarbeidet og publisert på selskapets nettsider mantena.org innen fastsatt frist den 30. juni 2023.

Gjennom overordnet risikoanalyse vurderes Mantenas leverandører og leverandørkjeder i forhold til risiko for brudd ut ifra grunnleggende menneskerettigheter ut fra følgende kriterier:

1. **Avtale og signering** av Mantenas etiske krav til leverandører, forpliktelse fra leverandører.
2. **Geografisk plassering** av leverandør og leverandørkjeder
 - a. Høyfokusområder – geografisk.
3. **Leveranse og spesielle fokusområder**
 - a. Produkter og bransjer.
 - b. Tjenester.

Så langt i prosessen viser vurderingene en lav til middels risiko for negativ påvirkning blant Mantenas leverandører og leverandørkjeder. Det er ikke avdekket leverandører med negativ påvirkning som har medført tiltak, eller vurdering av tiltak.

Ifølge OECDs retningslinjer skal bedrifter bidra til å:

Bevare miljøet

- Det er etablert en miljøpolicy som danner grunnlaget for miljøarbeidet.
- Det gjennomføres systematiske kartlegginger av vesentlige miljøaspekter årlig, som danner grunnlaget for våre fokusområder. Sertifisert etter NS-EN ISO 14001:2015.

Respektet menneskerettigheter

- Det er etablert styrende dokumenter, hvor prinsippene i FNs menneskerettighetserklæring og i ILOs kjernekonvensjoner legges til grunn.

Ivareta arbeidstakerrettigheter

- Det er etablert personalpolitikk som danner grunnlaget for arbeidet med arbeidstakerrettigheter, menneskerettigheter og vern mot diskriminering.
- Det er etablert rutiner for å unngå gjengjeldelse ved varsling av kritikkverdige forhold.

Unngå korrupsjon og smøring

- Det arbeides mot korrupsjon og for åpenhet i økonomiske transaksjoner.
- Det er etablert eget dokument, «Egenmelding om etikk og samfunnsansvar».
- Det er etablert intern og ekstern varslingskanal for varsling av kritikkverdige forhold.

Etikk og samfunnsansvar

I arbeidet med samfunnsansvar, er etikk og etiske retningslinjer en viktig del. Vi jobber mot alle former for korrupsjon og for åpenhet i økonomiske transaksjoner.

Etablerte tiltak for å sikre åpenhet og varsling

- Dokumentet «Egenmelding om etikk og samfunnsansvar».
- Intern og ekstern varslingskanal for rapportering av kritikkverdige forhold.
- Skatteprinsipper er etablert og publisert på virksomhetens nettsider.

Grunnlaget for dette arbeidet følger det etablerte regelverket på området. Regelverket tar utgangspunkt i FNs menneskerettighetserklæring og i ILO's kjernekonvensjoner, samt UN Global Compacts ti prinsipper.

En innkjøpspolitikk, som inkluderer etiske krav til leverandører, legges til grunn ved etablering av avtaler med nye og eksisterende leverandører. Våre krav til leverandører blir systematisk gjennomgått og sjekket før kontraktsinngåelse.

Det jobbes kontinuerlig for å ivareta arbeidstakerrettigheter, gjennom

- En etablert personalpolitikk, som danner grunnlaget for arbeidet med arbeidstakerrettigheter, menneskerettigheter og vern mot diskriminering.
- En etablert rutine for varsling av kritikkverdige forhold, samt å unngå gjengjeldelse ved slik varsling.

Våre etiske retningslinjer og rutiner for varsling er tilpasset lovkrav. Det er etablert egen varslingskanal for eksterne aktører som kunder og leverandører. Rammeverket for arbeid med etikk- og samfunnsansvar er nedfelt i styrende dokumenter forankret i Mantenas styringssystem. Utøvelse av arbeidet er beskrevet innen ledernes funksjonsbeskrivelser.

⁶ Den internasjonale arbeidsorganisasjonen er et byrå i De forente nasjoner som jobber med arbeidssaker.

Vi verdsetter medarbeidere som ” viser initiativ og tar ansvar.

En attraktiv arbeidsplass

Sentralt i Mantenas personalpolitikk er å utvikle attraktive arbeidsplasser. Ansatte med riktig kompetanse og holdninger står sentralt for å nå Mantenas visjon om å bli Nordens mest nytenkende totalleverandør av vedlikeholdstjenester. Personalpolitikken skal bidra til å utvikle individene, stimulere til samhandling og legge vekt på medinnflytelse, nytenkning og kompetanse. Vi verdsetter medarbeidere som viser initiativ og tar ansvar. Spennende oppgaver og god ledelse er stadig viktigere i en tid med høyere gjennomtrekk av medarbeidere, og større konkurranse om arbeidskraften.

Vi jobber for å utvikle en arbeidsplass hvor medarbeidere er stolte av å jobbe, og hvor alle er engasjerte i den daglige driften, har omsorg for hverandre og ønsker å gjøre hverandre stadig bedre.

Likestilling i Mantena

I Mantenas retningslinjer har vi søkelys på å ivareta likestillingsperspektivet i

form av lønn, ansettelse, forfremmelser og kompetansegivende etter- og videreutdanning. Konsernet ønsker et bredt og mangfoldig spekter av ledere og medarbeidere, der individuelle egenskaper skal respekteres og verdsettes. Mantena har som et klart mål og tiltak at det skal være lik lønn for likt arbeid i virksomhetene.

Vi har en bevisst strategi når det kommer til å oppfordre kvinner og personer med innvandrerbakgrunn til å søke jobb i Mantena. Gjennom 2022 har kvinneandelen i selskapet hatt en liten økning. Mantena har som mål om å oppnå 10 % kvinneandel i løpet av 2024.

Det legges til rette for at kvinner og menn gis like muligheter til å ta del i de forskjellige arbeidsoppgavene. Med lite gjennomtrekk og en mannsdominert bransje, er det utfordrende å øke kvinneandelen. Det er dessverre få kvinnelige søkere til operative stillinger. De fleste kvinner er i ledende og administrative stillinger.

HMS og trafikkssikkerhet i Mantena

Mantena erkjenner at virksomheten påvirker miljøet. Derfor jobber vi kontinuerlig for å forbedre selskapets miljøprestasjon og redusere forurensning.

Det er etablert en miljøpolitikk som danner grunnlaget for retningen i dette miljøarbeidet. Herunder arbeides det aktivt med å tilfredsstille både egne krav og kunde- og myndighetskrav, og relevante standarder.

Mantena er sertifisert etter NS-EN ISO 14001:2015, og følges opp gjennom årlige oppfølgingsrevisjoner. Årlig kartlegging av miljøaspekter og fastsettelse av vesentlige miljøaspekter, danner grunnlaget for fokusområdene og miljøprogrammet.

Fokusområder for 2022 har vært

- Kjemikaliehåndtering og reduksjon i antall kjemikalier.
- Håndtering av avfall, spesielt farlig avfall.
- Energiforbruk.
- Drivstofforbruk.
- Håndtering av F-gasser.
- Å starte arbeidet med eget klimaregnskap for utslipp.

Virksomheten innebærer bruk av en rekke kjemikalier, hvorav noen kan medføre skader på personell og miljø om de ikke håndteres i henhold til etablerte rutiner og krav. I 2022 var 1 261 kjemikalier i bruk i Mantena, en reduksjon på 160 kjemikalier fra 2021. Virksomheten håndterer også avfall som kan medføre miljøskader om det ikke håndteres forskriftsmessig.

- Det er i perioden rapportert to avvik på håndtering av farlig avfall.

- Ni rapporterte miljøutslipp, men ingen av disse er alvorlige utslipp med varig miljøpåvirkning, dog kreves det oppfølging. Fem av disse er relatert til samme hendelse.

Klimaregnskap

Jernbanedrift som transport er klimavennlig, og rapporter på utslipp fra transportsektoren viser tydelig dette, sett opp mot andre transportformer. Mantena ønsker å bidra til at jernbanetransport fortsetter å ligge i front når det gjelder klimautslipp.

”

Mantena vil bidra til at jernbanetransport fortsetter å ligge i front når det gjelder klimapåvirkning.

Samferdselsdepartementet ga i 2022 Jernbanedirektoratet i oppdrag å gjennomføre en konseptvalgutredning; «KVU Green», for reduserte utslipp av klimagasser på jernbanen. Utredningen omfatter både strekninger som ikke har elektrisk drift, og skinnegående kjøretøy som bruker diesel.

Det er i 2022 gjennomført to arbeidsverksteder for KVU for reduserte utslipp av klimagasser på jernbane; «KVU Green». Utredningen skal vurdere hvilke behov og muligheter som finnes for å redusere utslippene fra jernbanedriften. Mantena har deltatt på begge samlingene, og vil være med på å påvirke valg og retninger for å ytterligere redusere utslipp fra jernbanen. Mantena startet i 2022 et arbeid for å etablere et komplett klimaregnskap i henhold til «GHG-protokollen» (Greenhouse Gas Protocol). Vi har i dette arbeidet etablert et

samarbeid med Skye/EY, for å ta del i deres verktøy for bærekrafts-rapportering, med særlig innsats på utslipp. Herunder direkte utslipp fra utstyr som virksomheten eier eller kontrollerer (Scope 1), indirekte utslipp fra innkjøpt energi (Scope 2), og utslipp som indirekte kan knyttes til organisasjonens aktiviteter, men som foregår utenfor vår kontroll, herunder for eksempel reiser (Scope 3).

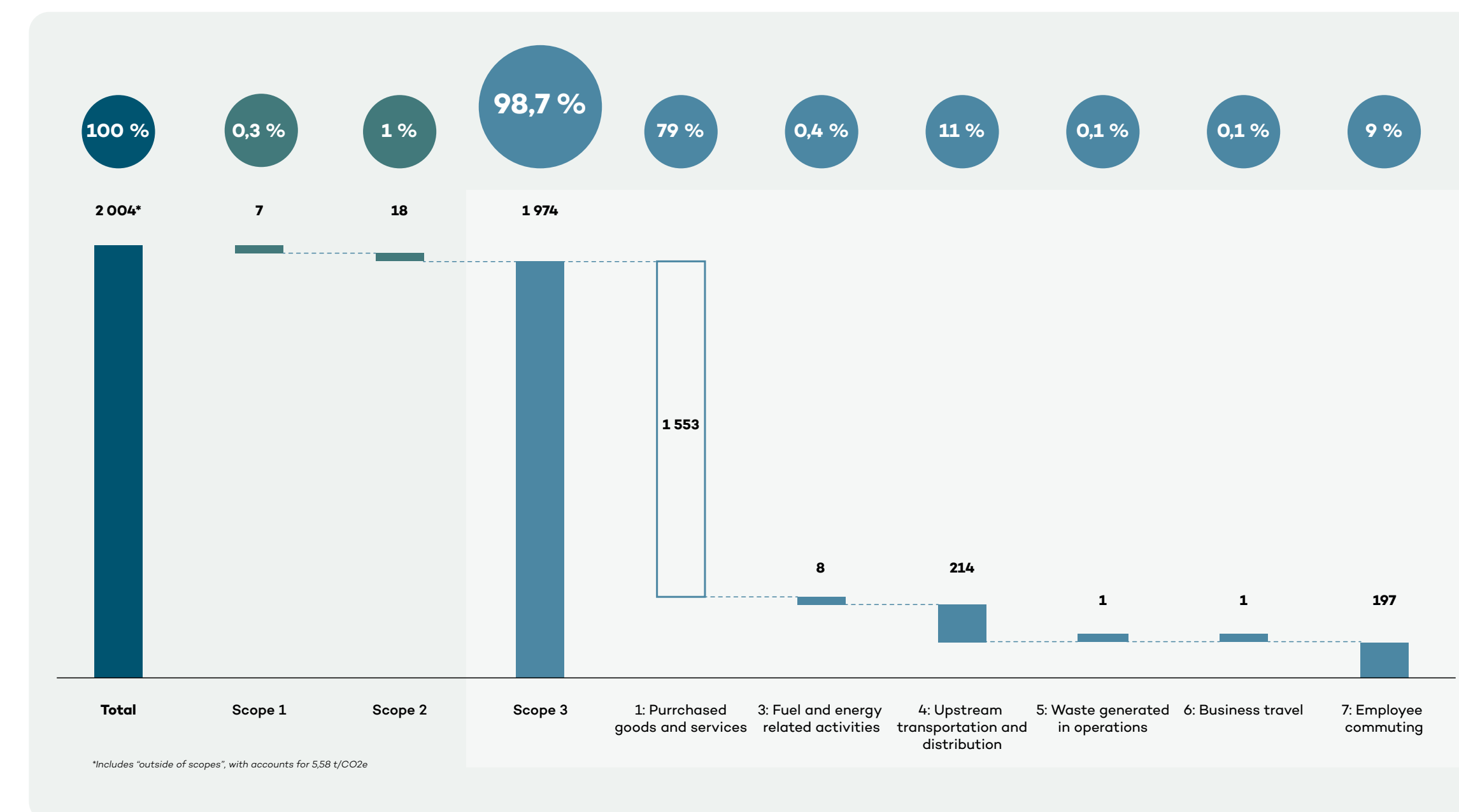
Som et grunnlag for dette arbeidet, ble vår svenske virksomhet i Hässleholm benyttet og cirka 85 % av all innkjøpsdata for 2021 ble analysert. Dette ga oss en baseline for vår virksomhet i Hässleholm, og et grunnlag for videre arbeid med en komplett klimarapportering for hele virksomheten.

Helse og sikkerhet

I Mantena står sikkerhet alltid først. Med sikkerhet menes i første rekke å unngå skader

Resultatene viste at 98,7 % av Mantenas utslipp stammer fra Scope 3 (leverandørkjeden):

Hässleholm Scope 1–3 emission t/CO₂e

Resultatet fra samarbeidet med Skye/EY for utslipp Hässleholm. Dette ble presentert på jernbanemessen Scandinavian Rail Optimisation Conference i Stockholm november 2022.

på mennesker og materiell under utførelse av arbeidet, og under ferdsel på egne områder, samt å unngå uønskede hendelser som følge av utført arbeid på skinnegående kjøretøy og ved skifting eller kjøring av tog i egen virksomhet. HMS og personlig sikkerhet er beskrevet i Mantenas styringssystem.

Det gjennomføres systematiske vernerunder i alle verneområder, og en utvidet vernerunde gjennomføres én gang hvert år, hvor anleggseier og bedriftshelsetjenesten deltar. Saker fra vernerunder følges opp i lokale arbeidsmiljøutvalg (LAMU). Det utarbeides en handlingsplan, og alle saker blir registrert og

behandlet i vårt forbedrings- og avvikssystem. Mantena har sikkerhetsattestertifikat både i Norge og Sverige for skifting og kjøring av tog uten passasjerer og gods på nasjonalt jernbanenett. I Sverige kjører Mantena tog regelmessig, mens i Norge er kjøringen mer begrenset. Vi jobber kontinuerlig for å tilby kunder denne tjenesten.

En etablert sikkerhetspolitikk danner grunnlaget for vårt sikkerhetsarbeid. Sikkerhet i Mantena deles inn i to kategorier:

- Trafikksikkerhet.
- Arbeidsmiljø og personlig sikkerhet.

Trafikksikkerhetsarbeidet retter seg i første rekke mot skifting (flytting av tog), kjøring av tog og arbeid med sikkerhetskritiske oppgaver på kjøretøy og komponenter. Det er etablert egne rutiner for oppfølging av arbeidet. Alle hendelser og tilløp blir registrert og fulgt opp i vårt forbedrings- og avvikssystem.

Alvorlige hendelser

Det er i 2022 registrert alvorlige hendelser, som under andre omstendigheter kunne fått alvorlige konsekvenser. Det er ikke registrert alvorlige ulykker knyttet til vår drift. Alle saker er fulgt opp og behandlet i henhold til gjeldende rutiner.

Vi følger opp skader gjennom lokale arbeidsmiljøutvalg (LAMU) på de enkelte verkstedene, og i det sentrale arbeidsmiljøutvalget (HAMU) for hele virksomheten. Mantena har nullvisjon for skader på personell og materielle verdier. Forebyggende arbeid for å unngå personskader har et særskilt fokus. Alle skader følges tett opp, og det iverksettes tiltak for å unngå nye skader. Det gjennomføres systematiske «sikker jobb-analyser» og «risikoanalyser», som danner grunnlaget for det forebyggende arbeidet.

Gjennom 2022 er det iverksatt en rekke tiltak for å redusere antall personskader i virksomheten

- **HMS-dag** hvor alle fraværsskader og trafikkikkerhetshendelser gjennomgås med ansvarlig avdeling og virksomhetens toppledelse.
- **Læringsark** med spesielle fokusområder gis ut til alle ansatte og er tema i alle avdelingsmøter.
- **Tydeliggjort krav** til bruk av verneutstyr.
- **Jevnlig oppfølging** – alle HMS-saker blir systematisk fulgt opp i avdelingsmøter og ledermøter. HMS er fast agendapunkt i alle regelmessige møter.

Resultater for 2022

- Det ble rapportert 54 personskader, mot 68 året før.
- H1 faktor endte på 12,4 for konsernet og totalt 18 fraværsskader.

Sykefraværet var på 7,3 % i 2022 (7 % i 2021). Korttidsfraværet har i perioden økt og er på samme nivå som langtidsfraværet. HMS-arbeidet er også for 2023 et uttalt fokusområde.

Mantenas systematiske arbeid med bærekraft og samfunnsansvar sikrer blant annet at

- Vi arbeider aktivt mot alle former for korrupsjon og smøring.
- Vi stiller tydelige etiske krav, herunder krav til grunnleggende menneskerettigheter og til våre leverandører. Dette er avgjørende for avtaleinngåelse.
- Vi har en etablert personalpolitikk, som danner grunnlaget for arbeidet med arbeidstakerrettigheter, menneskerettigheter og vern mot diskriminering.
- Vi har etablerte HMS-rutiner i henhold til gjeldende krav.
- Vi har et miljøprogram for å redusere virksomhetens miljøpåvirkning og opprettholde bedriftens sertifisering i henhold til NS-EN ISO 14001.
- Vi har en etablert beredskaps- og sikringsplan.

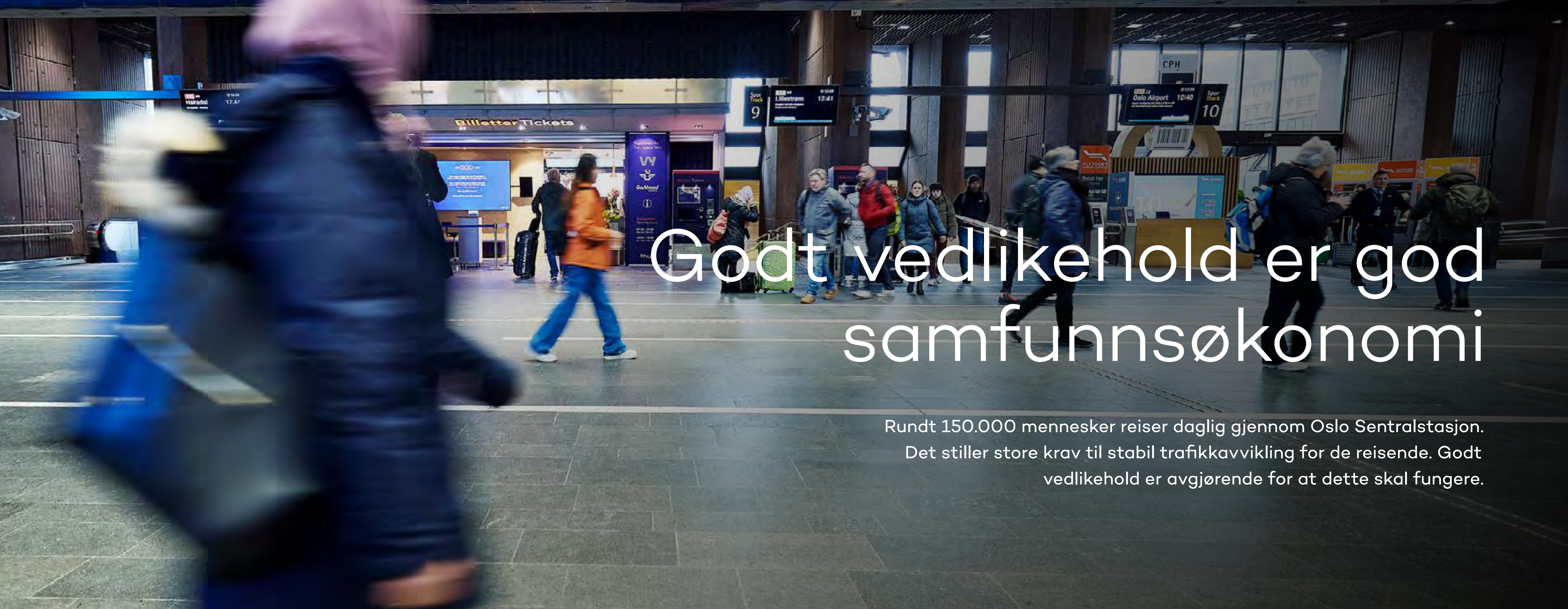

Avganger Departures		Avganger Departures		Neste tog til Next train to		Neste tog til Next train to		Neste tog til Next train to	
Avreise	Tog til	Avreise	Tog til	Avreise	Tog til	Avreise	Tog til	Avreise	Tog til
12:39	Skien	12:57	Asker	12:57	Asker	12:54	Eldsvoll	12:32	Jaren
12:39	Moss	12:59	Asker	12:59	Asker	12:54	Eldsvoll	12:33	Rakkestad
12:39	Oslo Airport	13:00	Oslo Airport	13:00	Oslo Airport	12:54	Eldsvoll	12:36	Eldsvoll
12:39	Spikkestad	13:01	Halden	13:01	Halden	12:54	Eldsvoll	12:39	Lillestrøm
12:39	Lillestrøm	13:01	Lysaker	13:01	Lysaker	12:54	Eldsvoll	12:39	Spikkestad
12:39	Rakkestad	13:04	Gjøvik	13:04	Gjøvik	12:54	Eldsvoll	12:39	Oslo Airport
12:39	Hakadal	13:04	Kongsvinger	13:04	Kongsvinger	12:54	Eldsvoll	12:41	Drammen
12:39	Dal	13:04	Kolbotn	13:04	Kolbotn	12:54	Eldsvoll	12:43	Stabekk
12:39	Ski	13:09	Kongsberg	13:09	Kongsberg	12:54	Eldsvoll	12:45	Skid
12:39	Stabekk	13:10	Moss	13:10	Moss	12:54	Eldsvoll	12:46	Dal
12:39	Drammen					12:50	Oslo Airport	12:48	Trondheim S
12:39	Oslo Airport					12:50	Oslo Airport	12:48	Moss
12:39	Eldsvoll					12:50	Oslo Airport	12:51	Halden
12:39	Lillestrøm					12:50	Oslo Airport	12:51	Kongsberg

Bærekraft, samfunnsansvar og HMS

Avreise	Tog til	Avreise	Tog til
12:32	Jaren	8	WV
12:33	Rakkestad	12:30	19 WV
12:36	Eldsvoll	5	WV
12:39	Lillestrøm	7	WV
12:39	Spikkestad	9	WV
12:39	Oslo Airport	14	WV
12:41	Drammen	11	WV
12:43	Stabekk	13	WV
12:45	Skid	3	WV
12:46	Dal	5	WV
12:48	Trondheim S	13:01	4 WV
12:48	Moss	17	WV
12:51	Halden	18	WV
12:51	Kongsberg	11	WV

Godt vedlikehold er god samfunnsøkonomi

Rundt 150.000 mennesker reiser daglig gjennom Oslo Sentralstasjon. Det stiller store krav til stabil trafikkavvikling for de reisende. Godt vedlikehold er avgjørende for at dette skal fungere.

Store investeringer

De siste tolv årene er det gjort betydelige investeringer i infrastruktur og skinnegående kjøretøy på jernbanen. Flirt togsett nummer 150 er levert – nye hybride togsett som trafikkerer i nord, både på elektrifiserte strekninger og på ikke-elektrifiserte togstrekninger, er kjøpt inn. Og ikke minst Follobanen, Norges største samferdselsprosjekt som gir historisk kort reisetid på strekningen Ski–Oslo. Når det gjøres investeringer i infrastruktur og skinnegående kjøretøy, kreves det også at det gjøres investeringer i vedlikeholdet for å sikre lønnsomhet, forutsigbarhet og komfort for de reisende. Det er bærekraft satt i system og god samfunnsøkonomi, og bidrar til et redusert fremtidig investeringsbehov.

Økt belastning på jernbanens infrastruktur

Belastningen øker på den norske infrastrukturen. Det er åpnet for mer konkurranse. Det betyr flere aktører på både persontrafikk- og godstrafikksiden, og det fører til økt belastning på infrastruktur og skinnegående kjøretøy.

Det er hevet over enhver tvil at et godt utbygd og velfungerende kollektivnett, er god samfunnsøkonomi. Gevinstene er store på mange områder, både økonomisk og klimamessig. Men et viktig premiss er at det tas vare på. Store investeringer krever systematisk og profesjonell oppfølging for at det skal være regningssvarende. Nye tog trenger også vedlikehold for å sikre trafikksikker fremføring. Det må til for å

sikre tilgjengelighet, god beredskap og for å øke levetiden på materiellet. Et systematisk vedlikehold tilpasset de enkelte typer tog og komponenter, er avgjørende, samtidig som kravene til stadig høyere regularitet øker.

Komplisert logistikk

Transport av passasjerer og gods er komplisert logistikk, spesielt når flere aktører har tilgang til jernbanenettet, og togtettheten er større enn noensinne. For en god og optimal trafikkflyt, er stabile og tilgjengelige tog en forutsetning: Togene må være tilgjengelige og må være i trafikksikker og driftsmessig god stand. Sikkerhets- og tilgjengelighetskravene som stilles til togparken er økende. Dette innebærer at tiden for å gjennomføre vedlikehold blir kortere, samtidig som vedlikeholdet i større grad må tilpasses togenes naturlige driftspauser. Mantena jobber kontinuerlig med å utvikle kompetanse, metoder og prosesser, for et stadig bedre og mer effektivt vedlikehold. Det er også etablert gode systemer for planlegging og kommunikasjon med togselskapene og de som styrer trafikken.

Vårt samfunnsansvar

Mantena skal bidra til at passasjerer og gods kommer trygt frem til sine destinasjoner. Tjenester utvikles kontinuerlig slik at disse oppleves trygge og forutsigbare, samtidig som kravene til bærekraft, sikkerhet og lønnsomhet er ivaretatt. Et godt og systematisk vedlikehold er derfor helt sentralt for å ivareta dette.

”
For en god og optimal trafikkflyt,
er stabile og tilgjengelige tog
en forutsetning.

– Godt vedlikehold sikrer tilgjengelighet, god beredskap og lang levetid på materiellet, understreker Silje Holestøl, direktør for strategi og programmer i Mantena.

Sporvalg som gir mange muligheter

I Mantena satses det på interne karriereveier for å sikre fremtidens arbeidskraft. Utviklingsmulighetene er mange og en hel karriere kan bygges innenfor selskapets ulike divisjoner.

I Mantena kan man utvikle seg, uten å måtte bytte «perrong».

”

– Karrieren til Trym Berge Mathisen har gått på skinner i Mantena helt fra han var 17 år: Utplassing på videregående, lærling, fagarbeider, avløser for Produksjonsleder, Produksjonsleder, Maintenance Controller og nå er han vedlikeholdsingeniør. Her flankert av Tone Sande, direktør HR og KHMS.

For å levere vedlikeholdstjenester tilpasset dagens og fremtidens behov, er kombinasjonen av ny og mer erfaren kompetanse viktig. Mantena skal bidra til å utvikle individene, stimulere til samhandling og legge vekt på nytenkning. I så måte er selskapets satsing på lærlinger ikke bare et viktig samfunnsbidrag, det er også en bevisst utviklingsstrategi.

– Mantenas suksess avhenger av kompetansen til våre medarbeidere. Å opprettholde en god miks av erfarne og nyutdannede medarbeidere er avgjørende for å ta en ledende rolle og bli kundenes foretrukne samarbeidspartner, sier Tone Sande, direktør HR og KHMS i Mantena.

Godkjent lærebedrift – viktig for rekrutteringen

Mantena er godkjent lærebedrift innen fagene togelektriker, industrimekaniker og industrimontør. Gjennom årenes løp har det ført mange lærlinger frem til deres ettertraktede fagbrev. Det er for tiden ti lærlinger i Mantena, fordelt på lokasjonene Grorud, Marienborg, Stavanger og Sundland.

– Lærlinger er, og har alltid vært, en viktig rekrutteringskilde for oss i Mantena, understreker Sande.

Kompetanseoverføring mellom lærlingene og godt erfarne ansatte er viktig i utviklingen av rett kunnskap i bedriften. Mantena har mange medarbeidere med lang og god erfaring, noe en gjennomsnittlig tjenesteansiennitet på hele 21 år beviser. I tillegg er det delt ut flere

gullklokker opp gjennom årene, for 40 års tjeneste.

– Vi håper og tror dette er et resultat av vårt langsiktige arbeid med å skape en arbeidsplass der medarbeiderne er stolte av å bidra, og har mulighet til å utvikle seg hele veien, sier HR-direktøren stolt.

Tallenes tale underbygger også dette. Av antall rekrutteringer inn i stillinger i Mantena i 2022, var hele 64 % interne. Det ble konkret besatt 112 stillinger i løpet av fjoråret, og i 72 av disse var det interne som fikk jobben. Dette viser at det satses på å gi eksisterende medarbeidere nye muligheter.

Rett spor i livet

At medarbeidere som viser initiativ og tar ansvar, verdsettes og kan få nye utfordringer, er Trym Berge Mathisen et godt eksempel på. 34-åringen fra Sørumsand har vært tilknyttet Mantena på ulike vis, og nivåer, halve livet! At han valgte å følge jernbanesporet var imidlertid en tilfeldighet. Å jobbe med jernbane, og hvilke muligheter som finnes i denne sektoren, er nemlig ikke så godt kjent blant unge mennesker som står på terskelen til en lang yrkeskarriere. Slik var det også for Trym.

– Jeg har alltid likt å skru, og begynte derfor på grunnkurs mekaniske fag. Tanken var å ta over bilverkstedet til faren min, men så begynte jeg på VG1 Elektromekaniske fag

i stedet. På skolen fikk jeg via en bekjent utplassering på motorvognavdelingen i Lodalen, hvor jeg ble fostret opp, forteller han engasjert. På det tidspunktet var han 17 år, siden har karrieren bare gått én vei; på skinner i Mantena.

Fra lærling til vedlikeholdsingeniør

Lærlingene hos Mantena får varierte arbeidsoppgaver. De er innom flere ulike avdelinger i løpet av læretiden, noe som gir et godt erfaringsgrunnlag og gjør dem til attraktive medarbeidere. Som lærling i selskapet, fikk Mathisen bred erfaring innen komponentvedlikehold og et verdifullt fagbrev som automatikkmekaniker. Neste steg var fast turnusstilling som fagarbeider.

– Jeg har hele veien opplevd å bli løftet videre i bedriften, å få ansvar og bli ledet frem til nye stillingstitler og utfordringer. Det har vært en spennende reise i en stor organisasjon med mange muligheter, forteller Mathisen. I dag er han vedlikeholdsingeniør i Mantenas engineeringavdeling, en stilling han tiltrådte høsten 2022, med tilholdssted på hovedkontoret i Banebygget.

– Gjennom godt og effektivt vedlikehold, bidrar vi til at tog kan tjenestegjøre i opptil 30–40 år. Det er et nyttig samfunnsoppdrag. At man samtidig kan utvikle seg personlig og karrieremessig, uten å måtte bytte «perrong», anser jeg som et privilegium, avslutter Mathisen.

Konsernledelsen

John Arne Ulvan
Administrerende direktør

Vidar Leirvik
CFO

Silje Holestøl
Direktør for Strategi og programmer

Tone Sande
Direktør HR & KHMS

Silje Nilsen
Fung. divisjonsdirektør Produkter
og prosjekter

Steffen Hæhre
Fung. divisjonsdirektør Flåteservice

Terje Hullstein
Teknologisjef

Styret

Kari Broberg Styreleder

Kari Broberg er utdannet siviløkonom. Hun har erfaring fra telekommunikasjon, logistikk, omstilling og innovasjon. Broberg er tidligere Vice President i Alcatel Norway AS med ansvar for etablering av Alcatel Baltics og tidligere administrerende direktør i Hartmark Consulting. I tillegg har Broberg styreefaring fra blant andre Telenor, Norske Skog, Norconsult, Cargo Net og Felleskjøpet Agri. Broberg driver gård på Toten.

Ronny Solberg Nestleder

Ronny Solberg har de siste fem årene jobbet som administrerende direktør i flere selskaper i Georgia. Der har han ledet utbyggingen av et stort vannkraftverk og utviklet ny dypvannshavn med vei, jernbane og kraftlinje. Solberg har bakgrunn fra industriselskaper som ABB, Statnett, Clemens Kraft og ADtrans/Bombardier. Blant annet ble Flytog, Signaturtog og InterCity-tog levert under hans ledelse i ADtrans/Bombardier. Solberg har også styreefaring fra ABB og Motor & Generator Service, i tillegg til en rekke kraftverkselskaper. Solberg er utdannet sivilingeniør og økonom fra NTNU i Trondheim.

Marianne Kartum Styremedlem

Marianne Kartum er advokat og partner i Advokatfirmaet LAG. Kartum har spesialkompetanse innen arbeidsrett, og betydelig erfaring med rådgivning i forbindelse med avslutning og endring av ansettelsesforhold, herunder nedbemannings- og omstillingsprosesser. Kartum har mangeårig erfaring fra ulike styrer i privat og offentlig virksomhet. I dag er hun blant annet med i styret til Danica Pensjonsforsikring AS, Forte Fondsforvaltning AS og Mercur Capital ASA.

Stian Hårklau Styremedlem

Stian Hårklau er utdannet siviløkonom med spesialisering innen logistikk og supply chain management. Han har de siste 15 årene hatt ulike lederroller, som alle har vært tilknyttet logistikk- og transportrelaterte virksomheter. Hårklau har jobbet med buss og gods i Firda Billag-konsernet, før overgang til ferje- og hurtigbåt drift i Fjord1, hvor han har vært både økonomidirektør, kommersiell direktør og driftsdirektør. De siste årene har han tilbrakt i luftfarten, som leder av helikopterselskapet Airlift, med virksomhet spredd ut over store deler av landet.

Tord Helland Styremedlem

Tord Helland er utdannet siviløkonom ved Norges Handelshøyskole i Bergen. Helland jobber som finansdirektør i offshore-rederiet Viking Supply Ships. Før det har han vært 12 år i ferje- og hurtigbåtrederiet Norled som finansdirektør. Han har tidligere erfaring fra PWC (Oslo), Mesta AS (Lysaker) og Sandnes Sparebank. Helland har sittet i styret i Tide AS (2017 til mars 2020). Han har tidligere vært styremedlem og styreleder i interne Norled-selskaper, og er nå styremedlem i interne Viking Supply Ships-selskaper.

Torbjørn Støre Styremedlem (ansattvalgt)

Torbjørn Støre har fagbrev som flysystemmekaniker og jobbet i SAS på Gardermoen i 5 år. Han begynte som mekaniker hos Mantena Marienborg i 2003, og har de siste 17 årene jobbet med lett og tungt vedlikehold på BM93. Støre ble våren 2020 valgt som leder i Statsbanenes Verkstedforening i Trondheim og som nestleder i Jernbanens Verkstedarbeideres landsråd.

Dag-Arne Johansen Styremedlem (ansattvalgt)

Dag-Arne Johansen er hovedtillitsvalgt i Mantena for Norsk Jernbaneforbund, og leder av Jernbanens Verkstedarbeideres landsråd. Han begynte å jobbe i NSB i 1980, som lokstallbetjent i Lodalen i Oslo. I 1986 fikk han jobb i verkstedtjenesten og tok fagbrev som industrimekaniker. Han har erfaring fra prosjektledelse og interninformasjon i Mantena. Dag-Arne har vært tillitsvalgt i 20 år.

Petter Trønnes Styremedlem (ansattvalgt)

Petter Trønnes er fagarbeider i Mantena og forbundssekretær i Norsk Jernbaneforbund. Trønnes har vært tillitsvalgt siden 2003. Han begynte som rørleggerlærling ved NSB verksted Grorud i 1989, hvor han siden har jobbet som rørlegger og mekaniker.

Styrets årsberetning

Mantena har i 2022 oppnådd sterk fremgang til tross for krevende rammebetingelser, særlig drevet av krigen i Ukraina. Porteføljen med langsiktige kundeavtaler er optimalisert og en ny, moderne lakkhall er ferdigstilt. Videre er konkurransevnen til organisasjonen løftet og egenkapitalen i konsernet styrket.

Mantena består av Mantena AS, Mantena Sverige AB, Mantena Finland OY og Mantena Danmark A/S. Hovedkontoret til Mantena er på Jernbanetorget 1 i Oslo.

Mantena er den største leverandøren av vedlikeholdstjenester til togoperatører i Norge. Kjerneaktiviteten er driftspausebasert vedlikehold på lokomotiver, vogner og motorvogner.

I tillegg utfører Mantena verkstedtjenester for vedlikehold av komponenter og deler, og har en omfattende logistikkfunksjon. Mantena utfører også vedlikehold og reparasjoner av skinnegående arbeidsmaskiner i Norge.

Mantena har vedlikeholdstjenester i Sverige, gjennom datterselskapet Mantena Sverige AB. Videre er Mantena representert med oppstartsselskaper i Finland og Danmark.

Redegjørelse for årsregnskapet

Mantena AS, Mantena Sverige AB, Mantena Finland OY og Mantena Danmark A/S konsolideres i konsernregnskapet til Mantena.

Inntektene for 2022 i Mantena Konsern er 1 538 MNOK (1 633 MNOK i 2021). Av dette utgjør Mantena AS 1 195 MNOK (1 247 MNOK i 2021). Det er i 2022 noe lavere aktivitet enn i 2021 og forklares med avslutning av to kontrakter i Sverige og en kontrakt i Norge.

Driftsresultatet for konsernet er 46 MNOK (-241 MNOK i 2021) og for Mantena AS 55 MNOK (-177 MNOK i 2021).

Resultat etter skatt for konsernet er 38 MNOK (-223 MNOK i 2021) og for Mantena AS 101 MNOK (-262 MNOK i 2021).

Endringen i driftsresultatet og resultatet etter skatt er i hovedsak forårsaket av en forbedret drift, reversering av tidligere tapsavsetninger knyttet til Öresundståg-kontrakten på grunn av reforhandlede kommersielle vilkår.

Det er investert i varige driftsmidler for 18 MNOK i 2022.

Avsetningen for restrukturering i Mantena AS er ved utgangen av 2022 på 4,7 MNOK.

Kontantstrømmen fra operasjonelle aktiviteter er negativ 38 MNOK, investeringsaktiviteter er positiv med 2 MNOK, og finansieringsaktivitetene er positive med 36 MNOK i 2022. Differansen mellom kontantstrømmen fra operasjonelle aktiviteter og driftsresultatet er påvirket av reverseringer av tidligere års tapsavsetninger etter reforhandling av kommersielle vilkår.

Styret foreslår at det positive årsresultatet overføres til annen egenkapital.

Etter årsoppgjørdisposisjoner er konsernets egenkapital 22 % (17 % i 2021), og egenkapitalen til Mantena AS er på 29 % (20 % i 2021).

Fortsatt drift

Konsernet har en egenkapital på 242 MNOK per 31.12.2022. Mantena AS har en egenkapital på 305 MNOK per 31.12.2022. Årsoppgjøret er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Finansiell markedsrisiko

Valutarisiko

Mantena kjøper og selger i hovedsak i norske kroner. Det er begrenset valutaeksponering knyttet til svenske kroner gjennom virksomheten i Mantena Sverige AB i 2022. Mantena har eksponering knyttet til kjøp av deler i svenske kroner og i euro. Det er ingen vesentlig endring i eksponering knyttet til salg og innkjøp fra 2021 til 2022.

Renterisiko

Konsernet er eksponert mot endringer i rentenivået, da selskapet har rentebærende gjeld i form av en benyttet trekkrettighet med en fast kredittramme.

Likviditetsrisiko

Det har vært lite risiko knyttet til likviditet i 2022. Styret vil fremover ha ekstra fokus på likviditeten i et presset marked.

Kredittrisiko

Hovedkundene til Mantena er offentlig eide selskaper. selskapets vurdering er at disse kundene, selv etter koronapandemien, fortsatt har likvide midler tilgjengelig. Kredittrisikoen anses derfor fortsatt som lav.

Markedsrisiko

Det forventes sterkere konkurranse i markedet for vedlikehold av tog i Norge. I Norge har konverteringen fra Trafikpakke 4 og 5 blitt

til Østlandet 1 og 2, hvor den norske stat er i direkte forhandlinger med Vy og Flytoget om operatørdriften. For Mantena innebærer dette anbudskonkurranse om togvedlikehold for disse to trafikppakkene som ved alle andre og tidligere trafikppakker lagt ut i markedet. Dette medfører usikkerhet om Mantena i disse to kontraktene fortsetter som togvedlikeholder fra 2024. I det svenske markedet er det løpende anbudskonkurranser i et deregulert og åpent marked, hvor flere større kontrakter i perioden 2024– 2027 legges ut for anbudskonkurranser

i markedet. I Finland og Danmark har man ikke fortsatt dereguleringen av togvedlikeholds-markedet, og prosessen har blitt forskjøvet i tid. I Finland og Danmark har det offentlige kjøpt nye togsett for fremtidig leveranse hvor togvedlikehold er inkludert. Dette betyr at Mantena vil arbeide for å vinne frem hos nye kunder for leveranse av togvedlikehold.

Fremtiden

Fremtidig konkurranse skal møtes med tjenester av høy kvalitet og effektivitet. Det har i flere år

behov og for å svare på økte krav til effektivitet og leveranse. Slik effektivitet er i 2022 tatt ut gjennom reduksjon av årsverk, særlig knyttet til den norske virksomheten.

Mantena har i 2022 signert større kontrakter med Flytoget, CargoNet godsvogner, CargoNet diesel lokomotiver og Transitio.

Det er reforhandlet kommersielle vilkår i kontrakten relatert til Öresundståg, som er en av Nordens største kontrakter bestående av togvedlikehold av 101 togsett.

Prosjektenheten har vunnet kontrakter med Signex, Hydex, CAF, Västtrafik, Vy, Norske tog, Sporveien, CargoNet og SJ. Med Norske tog er det vunnet flere kontrakter gjennom året 2022.

I 2023 har Mantena fått fornyet tillit i kontrakter med Transitio, Go-Ahead, CAF, Flytoget og CargoNet innen segmentene Prosjektutbedring og Overflate/lakk.

Det er i 2022 ikke foretatt ytterligere avsetninger til fremtidig driftstap i kontraktporteføljen.

Mantena har i 2022 iverksatt et omstillingsprogram for å redusere kostnadsnivået betydelig for å sikre konkurransedyktighet og lønnsomhet. Det er i sammenheng med denne omstillingen også avsluttet to kontrakter i Sverige med opphør av operasjonell drift ved utgangen av januar 2022.

Krigen i Ukraina har skapt usikkerhet i forhold til leveranser av enkelte komponenter, og det har blitt arbeidet med å finne alternative leverandører. I 2022 har både krigen i Ukraina og andre ubalanser i leveransekjedene globalt medført svært store økninger i priser på strøm og råvarer. Strømprisene har hatt direkte negativ effekt på resultatet i 2022 og medført økte kostnader for driften av verkstedene. Deleprisene har gradvis økt gjennom 2022 og vil også gi en økt kostnad for driften i 2023.

Mantena vil i 2023 være eksponert for risikoen knyttet til kostnadsøkninger med bakgrunn i den stigende inflasjonen i økonomien. Deler av denne kostnadsøkningen vil bli kompensert med indeksjusteringer på inntektssiden i kontraktporteføljen.

Ekstraordinær situasjon

Koronapandemien medførte i 2022 mindre konsekvenser for Mantenas leveranser. Operatørene av persontog økte i løpet av 2022 sin virksomhet.

Mantena har ikke vært kvalifisert til statens støtteordninger under koronapandemien og har derfor ikke mottatt noen støtte.

Situasjonen knyttet til ekstraordinære høye strømpriser medførte i andre halvår av 2022 vesentlige økte driftskostnader verkstedene for Mantena.

Personal og kompetanse

Det var ved årets slutt 792 ansatte i Mantena Konsern (967 i 2021), som tilsvarer et gjennomsnitt på 818 årsverk (969 i 2021). Det var ved årets slutt 653 ansatte i Mantena AS (752 i 2021), som tilsvarer et gjennomsnitt på 690 årsverk (750 i 2021).

Mantena er en IA-bedrift. Det er et godt og målrettet arbeid blant ledere og tillitsvalgte for å oppfylle IA-avtalens målsetninger. Mantena er en attraktiv arbeidsplass, med et arbeidsmiljø preget av åpenhet og tillit.

Mantena tar et ansvar knyttet til å ta inn lærlinger i virksomheten for å sikre fremtidig kompetansetilgang. Alle ansatte må gjennom et kompetanseprogram for fagbrev og sertifiseringer som er nødvendig for å gjennomføre dagens og fremtidige kontrakter. Utover dette blir de ansatte satt inn i et bredt opplæringsprogram knyttet til prosjektstyring og produktivitetsfremmende tiltak.

Likestilling og mangfold

Mantena ivaretar likestillings- og likeverdighetsperspektivet i form av lønn, ansettelse, forfremmelser og kompetansegivende etter- og videreutdanning. Selskapet er opptatt av likeverdighet, der individuelle egenskaper respekteres og verdsettes.

Mantena har en bevisst strategi for å oppfordre til likeverdighet når det rekrutteres nye medarbeidere til selskapet. Det legges til rette for at kvinner og menn gis like muligheter til å ta del i de forskjellige arbeidsoppgavene innenfor selskapet. De fleste kvinner i selskapet er i ledende eller administrative stillinger. I ledergruppen til Mantena er det tre kvinner, som tilsvarer 43 %. Andelen kvinner i Mantena Konsern er 66 ansatte, som tilsvarer 8,0 %, mens andelen i Mantena AS er 53 ansatte, som tilsvarer 8,0 % (7,4 % i 2021).

I Mantena sitt styre er det to kvinner og seks menn.

I Mantena AS er en kvinne midlertidig ansatt, som tilsvarer 7,1 % av totalt 14 midlertidig ansatte. Det er to kvinner ansatt som deltidsansatte, som tilsvarer 15 % av totalt 13 deltidsansatte. Det gjennomsnittlige antall uker foreldrepermisjon for kvinner er 13,8 uker og for menn 15,8 uker.

Eierstyring og selskapsledelse

Mantena følger «Statens prinsipper for god eierstyring (Jf. Meld. St. 6 (2022-2023) Et grønnere og mer aktivt eierskap - Statens direkte eierskap i selskaper)». Gjennom dette sikres et godt samspill mellom eiere, styret og ledelsen i selskapet.

Mantena etterstreber en helhetlig styring for å nå de mål som eier har satt for virksomheten, nedfelt i de delmål og rammer som styret og ledelsen har vedtatt.

Erklæringen om eierstyring og ledelse er publisert på mantena.org.

Styrets arbeid

Styret har i løpet av året hatt 11 møter. Styret har i 2022 ikke hatt styreutvalg. Det er tegnet styreansvarsforsikring for styrets medlemmer og daglig leder.

HMS og Trafikksikkerhet

Mantena setter sikkerhet først. Det er registrert hendelser i 2022 som under andre omstendigheter kunne fått alvorlige konsekvenser. Sakene er fulgt opp og behandlet i henhold til Mantenas styringssystem.

Alle saker som medfører fravær og alle trafikksikkerhetshendelser gjennomgås i et månedlig møte hvor representanter fra konsernledelsen er fast til stede.

Det gjennomføres systematiske «sikker jobb-analyser» og risikoanalyser, som danner grunnlag for det forebyggende arbeidet. I 2022 ble det rapportert 54 personskader i konsernet, mot 68 året før. I 2022 ble det rapportert om 39 personskader i Mantena AS mot 43 personskader året før.

Arbeidsmiljøet anses som godt, med høy arbeids glede.

Sykefraværet var i Mantena Konsern i 2022 på 7,3 % (7,5 % i 2021) og i Mantena AS på 7,7 % (8,3 % i 2021).

H1-faktor ble målt til 12,4 i Mantena Konsern (9,0 i 2021). H1-faktor ble målt til 12,5 i Mantena AS (7,0 i 2021).

Ytre miljø

Mantena erkjenner at virksomheten påvirker miljøet. Derfor arbeides det kontinuerlig for å forbedre selskapets miljøprestasjon og forurensning, blant annet ved å stille egne krav i tillegg til myndighetskrav og standarder.

Det er ikke rapportert avvik på håndtering av farlig avfall.

Det ble i 2022 rapportert ni miljøutslipp (tre utslipp i 2021) i Mantena Konsern og åtte miljøutslipp i 2022 (ett utslipp i 2021) i Mantena AS. Ingen av

utslippene medførte alvorlige miljøkonsekvenser. Fem av utslippene i 2022 er relatert til samme sak.

Styret takker de ansatte for den gode innsatsen som har bidratt til den positive resultatutviklingen i 2022.

Oslo, 09.03.2023

Kari Broberg
Styreleder
(Sign)

Marianne Kartum
(Sign)

Petter Trønnes
(Sign)

Ronny Solberg
Nestleder
(Sign)

Stian Hårklau
(Sign)

Dag-Arne Johansen
(Sign)

John Arne Ulvan
Adm.dir/CEO
(Sign)

Tord Helland
(Sign)

Torbjørn Støre
(Sign)

Ambisjoner 2023 - 2027

	Verdidriver	Ambisjon	Innsats
Vekst	Nye kontrakter Nye kunder Kundetilfredshet	Betydelig vekst i perioden 2023 - 2027	Å velge de riktige kontraktene gjennom gode tilbudsprosesser. Å sikre oppdrag i tillegg til offentlige anbudsprosesser.
	Best på innovasjon Nye vekstområder	Togfremføring ECM Engineering Infrastruktur	Å bli en totalleverandør i jernbanemarkedet krever flere inntektskilder og vil gi større vekst. Sunn vekst vil kunne gi stordriftsfordeler.
Profitt	EBIT Driftsmargin	Tilfredsstillende driftsmargin	Enhetlig prosjekt- og kontraktstyring. Lik opplæring og lik gjennomføring. Fokusere på flyt i arbeidsprosessene og kraftig utnyttelse av MiMS produksjonssystem. God tilrettelegging av verkstedanlegg.
	Stabil avkastning til eier over tid	Forsvarlig avkastning	Langsiktig avkastning, gir bærekraftig virksomhet, trygge arbeidsplasser og gode rammebetingelser.
Mennesker og miljø	Bærekraft	Økt levetid på togsett	Ta i bruk ny teknologi, utvikle nye vedlikeholdsprogrammer for økt ytelse og livsløp på kjøretøy og komponenter, re-engineering av deler.
		Utslippsreduksjon	Redusere utslipp. Å fastsette en baseline for virksomhetens utslipp basert på GHG protokoll i 2023 for å kunne sette mål 2024.
	Ingen skader på miljø fra egen drift	Etablere og følge opp et miljøprogram ved årlig kartlegging av virksomhetens miljøaspekter. Kontinuerlig oppfølging og årlig gjennomgang for fastsettelse av nye mål.	
	Mennesker	Sykefravær < 6,0 %	Økt engasjement og trivsel på arbeidsplassen. Involvere for å sikre felles syn på mål og produktivitet.
	Mantena way Unikhet	Prosjektstyring Forbedringsarbeid	Å sikre lik prosjektgjennomføring. Videreføre oppstartet Operational Excellence-programmet for å forbedre arbeidsflyt med økt produktivitet som et mål år over år.
Enhetlig ledelse		Å gjennomføre månedlige lederkurs etter en plan for å sikre enhetlig ledelse. Å gjennomføre årlige ledersamtaler for å styrke gjennomføringsevnen og styrke lederskapet.	
Sikkerhet	Trygg arbeidsplass og jernbanetraffikk	H1 < 6,0	Et ytterligere fokus på sikkerhet med vekt på å finne nye verktøy, arbeidsprosesser og sikkerhetsutstyr.
		Å unngå uønskede hendelser som følge av arbeid på og kjøring av tog.	Vektlegging av kompetanse og kompetanseutvikling, kontinuerlig forbedring gjennom systematisk arbeid, oppfølging av tilløpsrapporteringer. Gode prosesser og årsaksanalyser når hendelser skjer. Fastsette mål og KPIer og sikre kontinuerlig oppfølging.

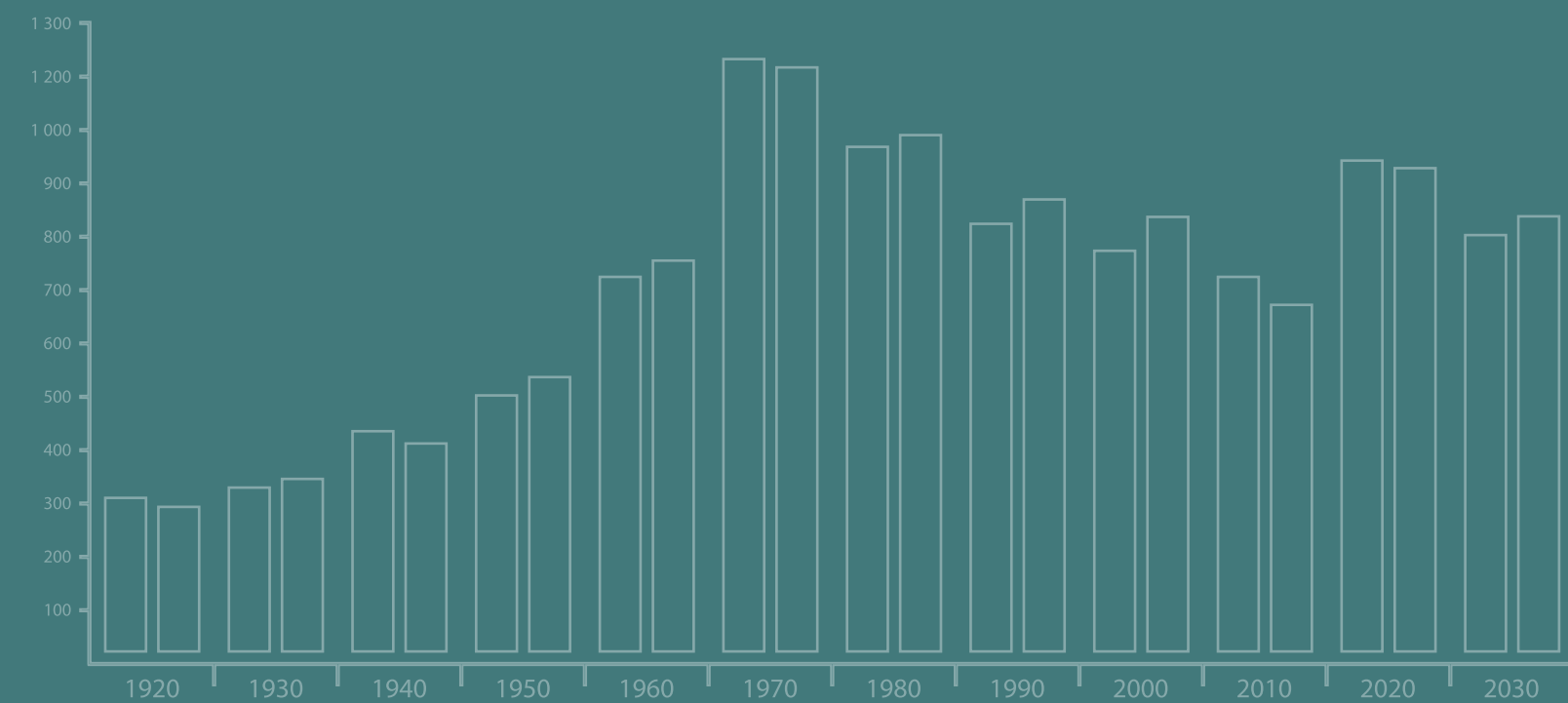
NØKKELTALL

NØKKELTALL	2022	2021	2020	2019	2018
Inntekter	1 538	1 633	1 536	1 571	1 502
Driftsresultat	46	-241	40	92	-8
Driftsmargin	3,0 %	-14,7 %	2,6 %	5,8 %	-0,5 %
Driftsmidler	73	80	102	100	103
Delelager	555	608	497	153	111
Bank/ finansielle eiendeler	-	-	-	278	172
Langsiktig lån	-	-	-	-	-
Pensjonsforpliktelser	116	167	157	161	545
Egenkapital	242	204	428	390	146
Egenkapitalandel	22,1 %	17,0 %	37,1 %	38,2 %	13,2 %

MANTENA ÅRSREGNSKAP 2022

RESULTAT

Alle tall i TNOK		MANTENA KONSERN		MANTENA AS	
Note	DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	2022	2021	2022	2021
2, 13	Driftsinntekt	1 538 226	1 632 921	1 194 674	1 247 365
	Sum driftsinntekter	1 538 226	1 632 921	1 194 674	1 247 365
4, 6	Varekostnad	546 717	497 471	359 965	336 189
3, 4	Lønnskostnad	599 499	771 522	512 317	613 613
9	Av- og nedskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	31 942	35 622	13 645	31 821
5, 13, 6	Annen driftskostnad	313 898	569 099	254 083	442 657
	Sum driftskostnader	1 492 056	1 873 714	1 140 010	1 424 279
	Driftsresultat	46 171	-240 793	54 664	-176 915
Note	FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER	2022	2021	2022	2021
	Annen finansinntekt	3 183	5 707	70 296	5 707
	Annen finanskostnad	-16 526	-16 116	-14 594	-131 384
7	Netto finansresultat	-13 342	-10 410	55 701	-125 677
	ÅRSRESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD	32 828	-251 203	110 366	-302 592
Note	SKATTEKOSTNAD	2022	2021	2022	2021
8	Skattekostnad	-5 307	-27 816	9 516	-40 920
	ÅRSRESULTAT	38 136	-223 387	100 850	-261 672
Note	OVERFØRINGER	2022	2021	2022	2021
16	Overført til/fra annen egenkapital	38 136	-223 387	100 850	-261 672
	SUM OVERFØRINGER	38 136	-223 387	100 850	-261 672

BALANSE

Alle tall i TNOK

EIENDELER		MANTENA KONSERN		MANTENA AS	
Anleggsmidler					
Note	Immaterielle eiendeler	2022	2021	2022	2021
8	Immaterielle eiendeler	125 171	138 804	110 425	119 941
Sum immaterielle eiendeler		125 171	138 804	110 425	119 941
Varige driftsmidler					
Note	Varige driftsmidler	2022	2021	2022	2021
	Maskiner og anlegg	29 220	30 051	18 719	21 661
	Driftssystemer	19 822	25 074	19 822	25 074
	Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner og lignende	23 973	24 860	23 973	24 860
9	Sum varige driftsmidler	73 015	79 985	62 513	71 595
Finansielle anleggsmidler					
Note	Finansielle anleggsmidler	2022	2021	2022	2021
10, 13	Investering i datterselskap	-	-	72 477	677
13	Lån til foretak i samme konsern	-	-	704	395
12	Andre fordringer	52 330	78 320	52 330	78 320
Sum finansielle anleggsmidler		52 330	78 320	125 511	79 391
SUM ANLEGGSMIDLER		250 516	297 108	298 449	270 927
Omløpsmidler					
Note	Varer	2022	2021	2022	2021
11	Varer	555 483	607 708	493 683	503 493
Fordringer					
Note	Fordringer	2022	2021	2022	2021
13	Kundefordringer	196 193	196 263	154 515	190 996
13	Andre fordringer	95 627	98 026	99 436	63 884
Sum fordringer		291 820	294 288	253 952	254 880
SUM OMLØPSMIDLER		847 303	901 997	747 635	758 372
SUM EIENDELER		1 097 819	1 199 105	1 046 084	1 029 299

Alle tall i TNOK

EGENKAPITAL OG GJELD		MANTENA KONSERN		MANTENA AS	
Egenkapital					
Note	Innskutt egenkapital	2022	2021	2022	2021
15	Aksjekapital (100.000 aksjer á kr 1.100)	110 000	110 000	110 000	110 000
	Annen innskutt egenkapital	433 474	433 474	433 474	433 474
16	Sum innskutt egenkapital	543 474	543 474	543 474	543 474
Opptjent egenkapital					
Note	Opptjent egenkapital	2022	2021	2022	2021
16	Annen egenkapital	-301 107	-339 243	-238 122	-338 972
Sum opptjent egenkapital		-301 107	-339 243	-238 122	-338 972
16	SUM EGENKAPITAL	242 367	204 231	305 352	204 502
Langsiktig gjeld					
Note	Avsetning for forpliktelser	2022	2021	2022	2021
4	Pensjonsforpliktelser	116 300	167 300	116 300	167 300
SUM AVSETNINGER FOR FORPLIKTELSER		116 300	167 300	116 300	167 300
Kortsiktig gjeld					
Note	Kortsiktig gjeld	2022	2021	2022	2021
	Leverandørgjeld	64 284	114 141	50 654	30 028
8	Betalbar skatt	-	-	-	-
	Skyldige offentlige avgifter	82 728	93 844	71 140	135 466
6, 13, 14, 17	Annen kortsiktig gjeld	591 140	619 589	502 639	492 004
SUM KORTSIKTIG GJELD		739 152	827 574	624 432	657 498
SUM GJELD		855 452	994 874	740 732	824 798
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		1 097 819	1 199 105	1 046 084	1 029 299

Oslo, 09.03.2023

Kari Broberg
Styreleder
(Sign)

Ronny Solberg
Nestleder
(Sign)

John Arne Ulvan
Adm.dir/CEO
(Sign)

Marianne Kartum
(Sign)

Stian Hårklau
(Sign)

Tord Helland
(Sign)

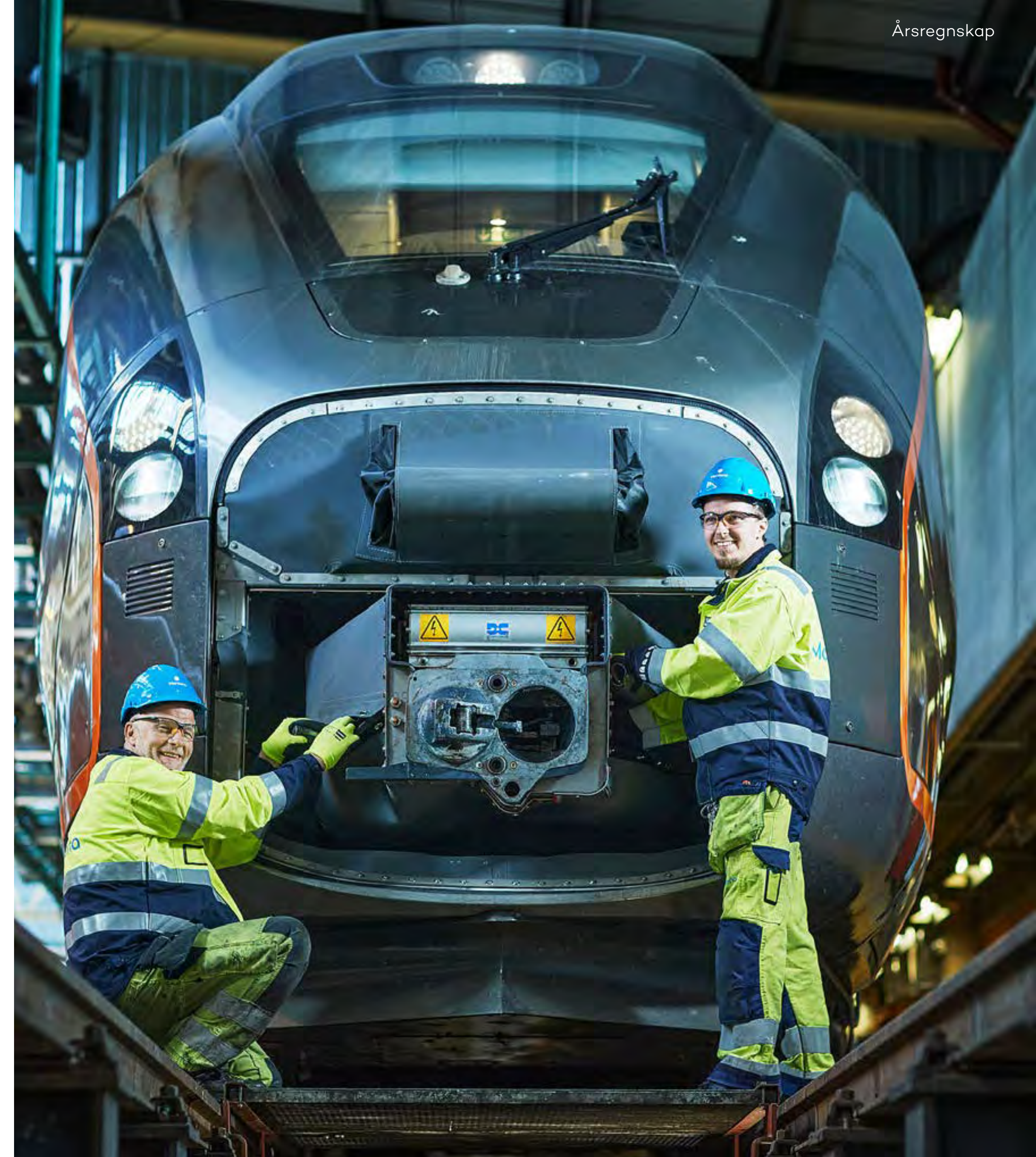
Petter Trønnes
(Sign)

Dag-Arne Johansen
(Sign)

Torbjørn Støre
(Sign)

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Alle tall i TNOK	MANTENA KONSERN		MANTENA AS	
	2022	2021	2022	2021
KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER				
Årsresultat før skattekostnad	32 828	-251 203	110 366	-302 592
Periodens betalte skatt	-	-	-	-
Ordinære avskrivninger	31 942	21 622	13 645	17 821
Nedskrivninger varige driftsmidler	-	14 000	-	14 000
Ukuransavsetning delelager	60 000	-	60 000	-
Pensjonskostnad med (-) / uten (+) kontanteffekt	-62 700	10 000	-62 700	10 000
Gevinst salg av investeringer av finansielle omløpsmidler	-	-	-	-
Finansposter uten likviditetseffekt	-	-	-	-
Urealisert valutaendring fordring	1 311	3 776	1 311	3 776
Endring i varer	52 266	-110 552	9 810	-88 833
Endring i fordringer og forskuddsbetalte kostnader	2 468	46 652	928	40 516
Endring i leverandørgjeld	-32 841	-18 839	-20 626	-17 329
Endring i andre gjeldsposter	-128 534	38 702	-132 133	27 698
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	-43 299	-245 841	-19 400	-294 941
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER				
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-17 535	-21 817	-13 089	-16 772
Innbetalinger langsiktig fordring	24 521	17 183	24 521	17 183
Utbetaling innskudd/lån datterselskaper	-	-	-4 673	-
Utbetalinger fra salg av investeringer i finansielle omløpsmidler	-	-	-	-
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	6 985	-4 634	6 758	411
KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER				
Innskutt egenkapital	-	-	-	-
Finansposter uten likviditetseffekt	-	-	-67 127	56 519
Trekkfasilitet	36 314	250 476	79 768	238 011
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	36 314	250 476	12 641	294 530
Netto endring i bankinnskudd, kontanter og lignende	-	-	-	-
Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende per 01.01.	-	-	-	-
Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende per 31.12.	-	-	-	-

NOTER

NOTE 1 - REGNSKAPSPRINSIPPER

Generell informasjon

Mantena AS og dets datterselskaper driver virksomhet innen tog- og komponentvedlikehold. Selskapet har hovedkontor på Jernbanetorget 1 i Oslo.

- Alle aksjene i Mantena AS eies av staten ved Nærings- og fiskeridepartementet.
- Alle aksjene i Mantena Sverige AB eies av Mantena AS.
- Alle aksjene i Mantena Danmark A/S eies av Mantena AS.
- Alle aksjene i Mantena Finland OY eies av Mantena AS.

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk i Norge.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omløpsmidler.

Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til gjenvinnbart beløp dersom dette er lavere enn bokført verdi, og verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig.

Annen langsiktig gjeld og kortsiktig gjeld er vurdert til pålydende beløp.

Eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta

Fordringer og gjeld i utenlandsk valuta er i balansen omregnet til balansedagens kurs.

Immaterielle eiendeler

Utgifter til egen tilvirkning av immaterielle eiendeler, herunder utgifter til egen forskning og utvikling, balanseføres når det er sannsynlig at de fremtidige økonomiske fordelene knyttet til eiendelene vil tilflyte selskapet og anskaffelseskost kan måles pålitelig.

Immaterielle eiendeler som er kjøpt enkeltvis, er balanseført til anskaffelseskost. Immaterielle eiendeler overtatt ved kjøp av virksomhet er balanseført til anskaffelseskost når kriteriene for balanseføring er oppfylt.

Immaterielle eiendeler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Immaterielle eiendeler nedskrives til gjenvinnbart beløp dersom de forventede økonomiske fordelene

ikke dekker balanseført verdi og eventuelle gjenstående tilvirkningsutgifter.

Aksjer og andeler i tilknyttet selskap og datterselskap

Investeringer i datterselskaper vurderes etter kostmetoden. Ved ikke forbigående verdifall og når det blir ansett som nødvendig etter god regnskapsskikk, blir investeringene nedskrevet til virkelig verdi. Mottatt utbytte og konsernbidrag fra datterselskapene er inntektsført som annen finansinntekt. Tilsvarende gjelder for investeringer i tilknyttede selskaper.

Finansielle instrumenter, herunder rentefond som

- er klassifisert som omløpsmidler
- inngår som en del av selskapets likviditet,
- omsettes på børs, autorisert markedsplass eller tilsvarende regulert marked i utlandet, og
- har god eierspredning og likviditet
- er vurdert til virkelig verdi på balansedagen.

Varer

Varer er vurdert til veid gjennomsnitt av innkjøpspris. For råvarer og varer i arbeid, beregnes netto salgsverdi til salgsverdien av ferdig tilvirkede varer redusert for gjenværende tilvirkningskostnader og salgskostnader. Egenproduserte varer er verdsatt til laveste av full tilvirkningskost og virkelig verdi.

Inntekter

Ved tjenestesalg:

Inntekt regnskapsføres når den er opptjent, altså når krav på vederlag oppstår. Dette skjer når tjenesten ytes, i takt med at arbeidet utføres. Inntektene regnskapsføres med verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. For kontrakter med fastsatte inntekter over kontraktperioden og som forventes å gi netto tap som følge av at kostnadene ved leveransene overstiger inntektene, gjøres det avsetning for beste estimat på nettokostnad for gjenværende kontraktperiode. Ved eventuell mulighet for kunden til å forlenge avtale iht. opsjon i kontrakten, gjøres det en sannsynlighetsvurdering av hvorvidt opsjonen vil bli utløst.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Bankinnskudd, kontanter og lignende

Bankinnskudd, kontanter og lignende inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Garantier og servicearbeid

Ved salg er hele salgsprisen, inklusive den delen som gjelder fremtidige garanti- og serviceytelser, tatt til inntekt på salgstidspunktet. Det er gjort en avsetning for fremtidige garanti- og serviceytelser.

Pensjoner

Det ble fra og med 01.01.2019 implementert en innskuddsbasert pensjonsordning i selskapet. Selskapets innskuddsordning er organisert i henhold til lov om innskuddspensjon.

Selskapet implementerte 31.12.2018 en Driftspensjon for eldre arbeidstakere som ikke kunne bli innmeldt i privat AFP-ordning. Dette vedrører ansatte født før 1964. Driftspensjonen har en tidsbestemt varighet for selskapet med utbetalinger i perioden 2019-2030.

Kostnader

Kostnader regnskapsføres som hovedregel

i samme periode som tilhørende inntekt. I de tilfeller det ikke er en klar sammenheng mellom utgifter og inntekter fastsettes fordelingen etter skjønnsmessige kriterier. Øvrige unntak fra sammenstillingsprinsippet er angitt der det er aktuelt.

Skatter

Skattekostnaden sammenstilles med regnskapsmessig resultat før skatt. Skatt knyttet til egenkapitaltransaksjoner er ført mot egenkapitalen. Skattekostnaden består av betalbar skatt (skatt på årets direkte skattepliktige inntekt) og endring i netto utsatt skatt. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er presentert netto i balansen.

Regnskapsvaluta og presentasjonsvaluta

Alle tall er rapportert i norske kroner (TNOK).

NOTE 2 - SALGSINNTEKTER

Salgsinntekter per geografisk marked	MANTENA KONSERN		MANTENA AS	
	2022	2021	2022	2021
Norge	1 124 378	1 174 964	1 128 653	1 174 822
Sverige	413 848	457 957	66 021	72 443
Finland	-	-	-	50
Danmark	-	-	-	50
Sum	1 538 226	1 632 921	1 194 674	1 247 365

NOTE 3 - LØNSKOSTNAD, ANTALL ANSATTE, GODTGJØRELSE, LÅN TIL ANSATTE M.M.

Antall ansatte	MANTENA KONSERN		MANTENA AS	
	2022	2021	2022	2021
Antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret	818	969	690	750

Lønnskostnad	MANTENA KONSERN		MANTENA AS	
	2022	2021	2022	2021
Lønn, inkl. arbeidsgiveravgift	623 528	715 581	541 631	567 413
Pensjonskostnader - ytelsesbasert ordning	-1 100	7 000	- 1 100	7 000
Pensjonskostnader - innskuddsbasert ordning	34 972	41 070	29 820	33 135
Pensjonskostnader - driftspensjon	-62 700	-602	-62 700	-602
Andre ytelser, inkl. avsetning omstruktureringkostnader og privat AFP ordning	4 668	8 472	4 668	6 667
Sum	599 499	771 522	512 319	613 613

Ytelser til ledende personer		MANTENA KONSERN		MANTENA AS	
		Fast lønn	Variabel lønn	Pensjon	Andre ytelser
Adm. dir.	John Arne Ulvan	2 870	-	171	-
VD Mantena Sverige AB	Jan-Tore Iversen		50		-
CFO	Vidar Leirvik	1 581		166	
Direktør HR & KHMS	Tone Sande	1 176		133	-
Teknologisjef	Terje Hullstein	1 244		163	-
Direktør Produkter & Prosjekter	Silje Nilsen	370	112	52	-
Direktør Flåteservice	Steffen Hæhre	146	53	14	-
Direktør Strategi & Programmer	Silje Holestøl	375		164	-
Styret		1 896	-	-	

Administrerende direktør er medlem av selskapets innskuddsbaserte pensjonsordning som omfatter alle ansatte. Premien til dette er ikke identifisert og dermed ikke inkludert i tallene ovenfor. Det er i ansettelsesavtalen til administrerende direktør avtalt en gjensidig oppsigelsestid på 6 måneder regnet fra første dag i måneden etter oppsigelsen. Lønnskostnader er relatert til lønn i perioden som administrerende direktør i 2021. I annen godtgjørelse ligger kostnader knyttet til bedriftens innskuddsbaserte pensjonsordning. Direktør for Produkter & Prosjekter, direktør for Flåteservice og Direktør Strategi & Programmer har stått i stillingen i deler av regnskapsåret 2022.

Revisor - godtgjørelse til Deloitte AS og samarbeidende selskaper fordeler seg slik:	MANTENA KONSERN		MANTENA AS	
	2022	2021	2022	2021
Lovpålagt revisjon	588	523	455	435
Andre tjenester utenfor ordinær revisjon	38	94	38	94
Sum	626	617	493	418

NOTE 4 - PENSJONSKOSTNADER, -MIDLER OG -FORPLIKTELSER

Generelt

Konsernet har pensjonsordninger for de ansatte. Nedenfor følger en nærmere beskrivelse av hvilken type ordninger selskapene i Norge og Sverige har, og hvordan disse er organisert.

Pensjonsordning Sverige

Alle konsernets ansatte i Sverige har pensjonsrettigheter som beskrevet under, og selskapets forpliktelser er fondert i flerforetaksplaner.

Ordningen er en flerforetaksplan, og arbeidsgiver er ansvarlig for ytelsene helt til de er dekket ved utbetalinger. I henhold til uttalelse fra Redovisningsrådet i Sverige er dette en ytelsesbasert ordning.

PENSJONSORDNING NORGE

Avvikling av ytelsesplan

Selskapet har meldt de ansatte ut av den ytelsesbaserte pensjonsordningen i Statens pensjonskasse (SPK) per 31.12.2018 med unntak av syke og uføre. Alle medarbeidere vil få en oppsatt rettighet i SPK når de trer ut av ordningen, og fra 2019 en ny innskuddspensjonsordning.

Uføre og sykemeldte vil fortsatt stå igjen i Statens pensjonskasse, og ordningen er lukket. For de ansatte dette gjelder er det i henhold til aktuarberegninger bokført en forpliktelse lik 34,0 MNOK per 31.12.2022. Det vil være usikkerhet knyttet til forpliktelse på det tidspunkt de uføre og sykemeldte eventuelt blir meldt ut av SPK. For

de gjenværende i ordningen for ytelsesbaserte pensjonsordninger i Statens pensjonskasse gir rett til definerede fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden.

Innskuddsbasert pensjonsordning

Det er fra og med 01.01.2019 implementert en innskuddsbasert pensjonsordning for alle ansatte i selskapet. Selskapets innskuddsordning er organisert i henhold til lov om innskuddspensjon. Ordningen omfatter alle ansatte.

Regnskapsføring av AFP-ordning

Ved lukking av pensjonsordningen i Statens pensjonskasse gikk selskapet samtidig ut av offentlig avtalefestet førtidspensjon (AFP) 31.12.2018. På samme tidspunkt gikk selskapet inn i den private AFP-ordningen. Ordningen regnskapsføres derfor som en innskuddsordning.

Driftspensjon

Selskapet har 31.12.2018 implementert en Driftspensjon for eldre arbeidstakere som ikke kunne bli innmeldt i privat AFP-ordning. Dette vedrører ansatte født før 1964, og det er forutsatt en fremtidig uttakstilbøyelighet på 60,0 % per 31.12.2022. I regnskapet per 31.12.2022 er det avsatt lik 127,6 MNOK for fremtidige utbetalinger knyttet til Driftspensjon. Driftspensjonen har en tidsbestemt varighet for selskapet med utbetalinger i perioden 2019–2030.

Støtte til overgangsordning for eldre arbeidstakere ved lukking av pensjonsordning i Statens pensjonskasse

Selskapet har en fordring på staten ved Samferdselsdepartementet for en overgangsordning for eldre arbeidstakere ved avvikling av pensjonsordning i Statens pensjonskasse og overgang til driftspensjon og privat AFP-ordning. Godkjent støtte utgjorde

320 MNOK, hvorav 290,5 MNOK er resultatført i sammenheng med avvikling av ytelsesordning i Statens pensjonskasse per 31.12.2018.

Spesifikasjon av netto pensjonsforpliktelser og mottatt støtte	MANTENA KONSERN		MANTENA AS	
	2022	2021	2022	2021
Statens pensjonskasse, netto forpliktelse for uføre/sykemeldte	33 998	37 500	33 998	37 500
Driftspensjonsordning implementert 31.12.2018	127 600	210 200	127 600	210 200
Støtte til overgangsordning eldre arbeidstakere ved lukking av Statens pensjonskasse	-45 300	-80 400	-45 300	-80 400
Netto pensjonsforpliktelse i balansen	116 300	167 300	116 300	167 300

Spesifikasjon av pensjonskostnader i resultatregnskapet	MANTENA KONSERN		MANTENA AS	
	2022	2021	2022	2021
Nåverdi av årets pensjonsopptjening - ytelsesbasert ordning	-1 100	7 000	-1 100	7 000
Pensjonskostnader - tilskuddsbasert ordning	5 152	7 935		
Pensjonskostnader - tilskuddsbasert ordning	29 820	33 135	29 820	33 135
Privat AFP-ordning	8 505	9 028	8 505	9 028
Driftspensjon - endring vurderinger i uttakstilbøyelighet	-62 700	-602	-62 700	-602
Sum pensjonskostnader	-20 323	56 497	-25 475	48 561

Følgende parametre er benyttet ved beregningene for ytelsesordningen i Norge	MANTENA KONSERN		MANTENA AS	
	2022	2021	2022	2021
Diskonteringsrente	3,2 %	1,9 %	3,2 %	1,9 %
Forventet avkastning pensjonsmidlene	3,2 %	3,1 %	3,2 %	3,1 %
Årlig forventet lønnsvekst	3,8 %	2,8 %	3,8 %	2,8 %
Årlig forventet regulering av alders- og etterlattepensjon over 67 år under utbetaling	2,8 %	2,5 %	2,8 %	2,5 %
Årlig forventet G-regulering, regulering av AFP, uføre- og etterlattepensjoner under 67 år	3,5 %	1,8 %	3,5 %	1,8 %
Gjennomsnittlig arbeidsgiveravgiftsfaktor	14,1 %	14,1 %	14,1 %	14,1 %

NOTE 5 - DRIFTSKOSTNADER

Spesifikasjon av annen driftskostnad	MANTENA KONSERN		MANTENA AS	
	2022	2021	2022	2021
Salgs- og administrasjonskostnader	203	1 025	203	1 024
Kostnader lokaler, leie maskiner og energi	216 149	253 040	193 914	199 491
Øvrige driftskostnader	97 546	315 033	59 966	242 141
Sum	313 898	569 099	254 083	442 657

NOTE 6 - TAP PÅ KONTRAKTER

Tap på kontrakter	MANTENA KONSERN		MANTENA AS	
	2022	2021	2022	2021
Reverserte kostnadsavsetninger (+) / Kostnadsavsetninger for fremtidig tap på kontrakter (-)	103 000	-129 000	64 000	- 88 000

Dette er en netto kostnadsføring for fremtidige kontrakter, hensyntatt tilbakeføring av tidligere tapsavsetninger. Kontraktene er langvarige og små endringer i forutsetningene kan gi stor endring i verdiene. Det er høy risiko og stort utfallsrom. Det er kostnadsestimatet som er

mest vesentlige parameter, og usikkerheten er høy. En endring på +/- 1 % i kostnader hvert år vil utgjøre om lag 6 MNOK i verdi. Det forventes at den vesentligste del av betalingsstrømmen vil skje de neste tre årene.

NOTE 7 - SUM FINANSPOSTER

Finansposter	MANTENA KONSERN		MANTENA AS	
	2022	2021	2022	2021
Netto renteinntekter og -kostnader	-7 402	-439	-6 885	81
Netto andre finansinntekter og -kostnader	-1 185	-1 883	276	-1 821
Netto valutagevinst/-tap	-4 755	-8 088	-4 816	-7 418
Netto nedskrivning/oppskrivning på investeringer	-	-	67 127	-116 519
Sum	-13 342	-10 410	55 701	-125 677

NOTE 8 - SKATTEKOSTNAD

Årets skattekostnad fremkommer slik	MANTENA KONSERN		MANTENA AS	
	2022	2021	2022	2021
Betalbar skatt	-	-	-	-
Endring i utsatt skatt	-5 307	-27 816	9 516	-40 920
Virkning av endring i skatteregler	-	-	-	-
Skattekostnad	-5 307	-27 816	9 516	-40 920
Betalbar skatt i balansen fremkommer som følger	2022	2021	2022	2021
Årets betalbare skattekostnad	-	-	-	-
Betalbar skatt i balansen	-	-	-	-
Avstemming fra nominell til faktisk skattesats	2022	2021	2022	2021
Årsresultat før skatt	32 828	-251 203	110 366	-302 592
Forventet inntektsskatt etter nominell skattesats	7 222	-55 265	24 280	-66 570
Skatteeffekten av følgende poster	2022	2021	2022	2021
Andre ikke fradragsberettigede kostnader	3	16	3	16
Virkning av endringer i skatteregler og -satser	-	-	-	-
Virkning av forskjeller som ikke inngår i midlertidige forskjeller	-14 768	25 634	-14 768	25 634
Andre poster	2 236	1 798	-	-
Skattekostnad	-5 307	-27 816	9 516	-40 920
Effektiv skattesats	-16%	11%	9%	14%

Spesifikasjon av skatteeffekten av midlertidige forskjeller og underskudd til framføring	MANTENA KONSERN				MANTENA AS			
	2022		2021		2022		2021	
	Fordel	Forpliktelse	Fordel	Forpliktelse	Fordel	Forpliktelse	Fordel	Forpliktelse
Driftsmidler	-	17 991	-	20 479	-	17 991	-	20 479
Varer	92 815	-	32 815	-	92 815	-	32 815	-
Fordringer	-	-	1 500	-	-	-	1 500	-
Pensjonsforpliktelse	116 300	-	167 300	-	116 300	-	167 300	-
Avsetning for forpliktelse	51 150	-	135 816	-	51 150	-	135 816	-
Underskudd til framføring	326 950	-	228 233	-	259 658	-	228 233	-
Sum brutto midlertidige forskjeller	586 950	17 991	565 663	20 479	519 922	17 991	565 663	20 479
Netto midlertidige forskjeller	568 958	-	545 184	-	501 930	-	545 184	-
Netto utsatt skattefordel (22 %)	125 171	-	119 941	-	110 425	-	119 941	-
Reversering av nedvurdert utsatt skatt	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto balanseført skattefordel	125 171	-	119 941	-	110 425	-	119 941	-

Utsatt skattefordel er oppført med utgangspunkt i fremtidig inntekt.

NOTE 9 - VARIGE DRIFTSMIDLER

	MANTENA KONSERN					MANTENA AS				
	Maskin og utstyr	Driftssystemer	Transportmidler	Anlegg under utførelse	Sum	Maskin og utstyr	Driftssystemer	Transportmidler	Anlegg under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 01.01.21	216 029	76 313	18 847	6 879	318 153	200 880	76 313	18 847	6 879	302 920
Tilgang kjøpte driftsmidler	11 627	5 975	350	13 238	31 210	6 764	5 975	350	13 238	26 327
Avgang	-1 508	-	-	-13 166	-14 674	-996	-	-	-13 166	14 162
Anskaffelseskost 31.12.22	226 168	82 289	19 197	6 951	334 689	206 649	82 289	19 197	6 951	315 085
Akk. av- og nedskrivninger per 31.12.21	167 946	51 241	18 981	-	238 168	162 548	51 240	17 537	-	231 326
Akk. av- og nedskrivninger per 31.12.22	181 047	62 467	18 074	-	261 589	172 031	62 467	18 075	-	252 572
Bokført verdi per. 31.12.22	45 121	19 822	1 123	6 951	73 015	34 617	19 822	1 122	6 951	62 513

Årets avskrivninger	12 107	2 854	537	-	15 497	10 035	2 854	537	-	13 426
Årets nedskrivninger	219	-	-	-	219	219	-	-	-	219
Årets avskrivninger for aktiverte kostnader	-	-	-	-	16 226	-	-	-	-	13 645

Driftssystemer er avskrevet med kr 8 373. Kostnaden er dekket inn av fond for omstrukturering, se note 8.

Årets av- og nedskrivninger i resultatregnskapet	31 942					13 645				
Økonomisk levetid	5-30 år	5 år	5-30 år			5-30 år	5 år	5-30 år		
Avskrivningsplan	lineær	lineær	lineær			lineær	lineær	lineær		-

Leie av driftsmidler og lokaler	2022	2021	2022	2021
Årlig leie av ikke balanseførte driftsmidler	7 730	10 644	6 239	9 069
Leie av eiendom	175 119	159 947	132 000	114 404
Sum	182 848	170 591	138 238	123 473

NOTE 10 - DATTERSELSKAP, TILKNYTTET SELSKAP M.V.

Firma	Ansk. tidspunkt	Forretningskontor	Stemmeandel	Eierandel	Bokført verdi
Mantena Sverige AB	01.07.07	Oslo	100 %	100 %	71 800
Mantena Danmark A/S	05.02.18	København	100 %	100 %	652
Mantena Finland OY	09.05.18	Helsinki	100 %	100 %	24

Firma	Valuta	Valutakurs	Egenkapital i følge siste års-regnskap	Årsresultat i følge siste års-regnskap
Mantena Sverige AB	SEK	0,95	13 126	4 788
Mantena Danmark A/S	DKK	1,41	200	-34
Mantena Finland OY	Euro	10,51	-49	-7

Det er oppgitt 100 % av bokført egenkapital i selskapene pr. 31.12.2022.

NOTE 11 - VARER

Varer	MANTENA KONSERN		MANTENA AS	
	2022	2021	2022	2021
Komponenter	555 100	607 708	493 683	503 493
Andre lagerførte varer	-	-	-	-
Sum	555 100	607 708	493 683	503 493

NOTE 12 - FORDRINGER MED FORFALL SENERE ENN ETT ÅR

Fordringer med forfall senere enn ett år	MANTENA KONSERN		MANTENA AS	
	2022	2021	2022	2021
Andre fordringer	52 330	78 320	52 330	78 320
Lån til foretak i samme konsern			704	395
Sum	52 330	78 320	53 034	78 715

NOTE 13 - TRANSAKSJONER OG MELLOMVÆRENDE MED NÆRSTÅENDE PARTER

Eier

Som eier av Mantena AS er staten ved Nærings- og fiskeridepartementet nærstående part. I tillegg vil andre virksomheter som eies av staten være nærstående parter med Mantena AS.

Selskap i samme konsern

Mantena Sverige AB, Mantena Danmark A/S og Mantena Finland OY er i samme konsern som Mantena AS.

Styret og ledende ansatte

Personer som inngår i selskapets ledelse eller styret er også nærstående parter med Mantena AS.

Transaksjoner med nærstående parter:	MANTENA KONSERN		MANTENA AS	
	2022	2021	2022	2021
Salg av varer og tjenester til andre nærstående parter	874 785	628 685	942 690	701 228
Kjøp av varer og tjenester fra andre nærstående parter	329 800	300 621	332 154	308 302
Andre nærstående parter, gjeld	10 412	30 017	12 755	30 965
Andre nærstående parter, fordringer	98 794	62 643	124 433	88 273

Fordring på Staten på 45 300 TNOK, se note 4.

NOTE 14 - BANKINNSKUDD

Finansposter	MANTENA KONSERN		MANTENA AS	
	2022	2021	2022	2021
Bankinnskudd, kontanter o.l. omfatter bundne skattetrekksmidler	20 535	21 508	20 535	21 508

Bankinnskudd for skattetrekkskonto er klassifisert som annen kortsiktig gjeld i regnskapet på grunn av trekkrettighetene som er benyttet.

NOTE 15 - AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON

Aksjekapitalen i selskapet per 31.12.22 består av følgende aksjeklasser	Antall	Pålydende	Bokført
Ordinære aksjer	100 000	1,1	110 000
Sum	100 000		110 000

Eierstruktur

Aksjonær i selskapet per 31.12.22 var	Ordinære aksjer	Eierandel	Stemmeandel
Den norske stat ved Nærings- og fiskeridepartementet	100 000	100 %	100 %
Totalt antall aksjer	100 000	100 %	100 %

Fra og med 1. januar 2020 er den norske stat ved Nærings- og fiskeridepartementet eier og eneste aksjonær i selskapet.

NOTE 16 - EGENKAPITAL

Innskutt egenkapital	MANTENA KONSERN			Sum egenkapital
	Aksjekapital	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	
Egenkapital 01.01.22	110 000	433 474	-339 263	204 210
Annen egenkapital	-	-	38 136	38 136
Egenkapital 31.12.22	110 000	433 474	-301 107	242 367

Innskutt egenkapital	MANTENA AS			Sum egenkapital
	Aksjekapital	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	
Egenkapital 01.01.22	110 000	433 474	-338 972	204 502
Annen egenkapital, årets resultat	-	-	100 850	100 850
Egenkapital 31.12.22	110 000	433 474	-238 122	305 352

NOTE 17 - LEVERANDØRGJELD OG ANNEN KORTSIKTIG GJELD

Kortsiktig gjeld	MANTENA KONSERN		MANTENA AS	
	2022	2021	2022	2021
Leverandørgjeld	64 284	47 969	50 654	30 028
Skyldige offentlige avgifter	82 728	93 844	71 140	135 466
Annen kortsiktig gjeld	591 140	619 589	502 639	492 004
Sum	739 152	827 594	624 432	657 498

Annen kortsiktig gjeld	MANTENA KONSERN		MANTENA AS	
	2022	2021	2022	2021
Avsatt til omstrukturering	4 745	24 518	4 745	24 518
Uopptjent inntekt	35 174	12 662	20 070	25 916
Avsatte feriepenger	50 986	61 421	47 377	53 545
Trekkrettighet benyttet	394 034	357 719	344 956	265 279
Andre kortsiktige avsetninger	107 201	163 270	85 491	122 765
Sum	591 140	619 589	502 639	492 024

Trekkrettighetens ramme er utvidet til 600 000 TNOK.

NOTE 18 - PANTSTILLELSER OG GARANTIER M.V.

Garantiansvar	MANTENA KONSERN		MANTENA AS	
	Garantibeløp	Utløpsdato	Garantibeløp	Utløpsdato
Vy Gruppen AS - Garantistillelse tilbud levert	250 000	01.07.2023	250 000	01.07.2023
Vy Gruppen AS - Leveranse overhaling Flirt Boggi	20 000	20.11.2025	20 000	20.11.2025
Alstom Transport Norway AS - Installasjon	7 106	30.06.2025	7 106	30.06.2025
Cargo Net AS - Leveranse av vedlikehold	13 500	05.05.2033	13 500	05.05.2033
Sum	290 606		290 606	

NOTE 19 - HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Årsregnskapet for 2022 er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Det er budsjettert med positivt driftsresultat for 2023.

RETNINGSLINJER FOR FASTSETTELSE AV LØNN OG ANNEN GODTGJØRELSE TIL LEDENDE ANSATTE OG STYRET I MANTENA AS

Vedtatt 8.6.2023.

Disse retningslinjene er utarbeidet i tråd med selskapets vedtekter § 5, jf. asal. § 6-16a og tilhørende forskrift, og i tråd med «Statens retningslinjer for lederlønn i selskaper med statlig eierandel» (fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 12.12.2022) og forventningene uttrykt i Meld. St. 6 (2022-2023) Statens direkte eierskap i selskaper - Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap. Forventningen til moderasjon i utformingen av godtgjørelse til ledende ansatte er tillagt stor vekt.

Generelt

Mantena sin konkurransekraft, videre vekst og lønnsomhet er avhengig av motiverte medarbeidere og dyktige ledere. At den enkeltes lønn og kompensasjon oppleves som forutsigbar og rettferdig er et viktig element, men ikke det eneste. Lønn og kompensasjon skal være et bidrag til å motivere til bærekraftig utvikling og høyest mulig avkastning over tid. Dette skal reflekteres i kriteriene for fastsettelse på en slik måte at det langsiktige prioriteres foran det kortsiktige. Den underliggende driften skal verdsettes foran kortsiktige gevinster. Mantena har en enhetlig lønnspolitikk og et lønssystem som skal fremme resultater og være attraktivt, men ikke lønnsledende. Mantena sine retningslinjer for godtgjørelse er forankret i selskapets mål, verdier og strategi.

Disse retningslinjene gjelder for administrerende direktør og direktører som rapporterer til administrerende direktør i Mantena AS. Denne gruppen betegnes ledende ansatte. Alle ledende ansatte er ansatt i Mantena AS. Retningslinjene

gjelder også for styret. Godtgjørelsen til styret fastsettes av generalforsamlingen.

Beslutningsprosess

Kompensasjonsordningen for ledende ansatte består av grunnlønn, pensjon og naturalytelser. Administrerende direktørs kompensasjonsordning fastsettes av styret. Styret godkjenner kompensasjonsordningen for øvrige ledende ansatte med utgangspunkt i anbefaling fra administrerende direktør. Vurderingene skjer som regel i andre kvartal hvert år, betinget av enighet mellom bedriftens ledelse og de ansatte sine foreninger om lønnsoppgjøret.

Innenfor den totale rammen av lønnsoppgjøret for ledende ansatte kan kompensasjonen variere for den enkelte, dette skal begrunnes av administrerende direktør overfor styret med utgangspunkt i avtalte målsettinger og oppnådde resultater. Det skal i selskapets lønnsrapport også begrunnes dersom årlig vekst i godtgjørelsen til den enkelte ledende ansatte er høyere enn gjennomsnittlig lønnsvekst for øvrige ansatte, enten i kroner eller i prosent.

Retningslinjer for lønn og naturalytelser

Kompensasjonen til administrerende direktør og ledende ansatte skal reflektere stillingens ansvarsforhold og kompleksitet og behovet for å være attraktiv i arbeidsmarkedet. Kompensasjonen skal være moderat, transparent og i samsvar med prinsippene for god eierstyring.

Når en person blir ansatt som ledende ansatt i Mantena er det til konkurransedyktige

betingelser. Lønnstillegg i de følgende år skal som utgangspunkt følge lønnsoppgjøret for alle ansatte i selskapet, men likevel slik at det ved vurdering av lønnsjustering for ledende ansatte også sees hen til kronemessig lønnsvekst for øvrige ansatte.

Hovedelementet i kompensasjonen til administrerende direktør og øvrige ledende ansatte er grunnlønn. Grunnlønnen reguleres årlig. I tillegg kommer bilgodtgjørelse som følger statens regulativ.

Ledende ansatte i Mantena AS har naturalytelser i form av mobil og en avis.

Bonusordning

Det er ikke variabel godtgjørelse i Mantena.

Pensjon

Ny pensjonsordning ble iverksatt fra 01.01.2019. Den nye ordningen er en innskuddspensjon etter Lov om Innskuddspensjon:

- Innskudd 0 G –7,1 G: 5,5 % (uten egenandel).
- Innskudd 7,1 G –12 G: 15 % (uten egenandel).
- Innskuddsordningen omfatter fast og midlertidig ansatte som arbeider minst 20 % av full stilling iht. lov om innskuddspensjon §4-2.

I tillegg kommer AFP i privat sektor og en driftspensjon for arbeidstagerne som på overgangstidspunktet 01.01.2019 var 55 år eller eldre, og dermed ikke kommer inn i ordningen for privat AFP.

Administrerende direktørs og ledende ansattes pensjonsalder er 70 år. Alle ansatte i Mantena AS kan velge å fratruke ved 62 år med AFP.

Det påløper ikke pensjonskostnader for ledende ansatte når de ikke lenger er ansatt i selskapet.

Sluttvederlag, styrehonorar og lån

Mantena har ikke avtaler om sluttvederlag til ledende ansatte med unntak av administrerende direktør. Ledende ansatte får lønn i oppsigelsestiden som er 3 eller 6 måneder.

Det er i ansettelsesavtalen til administrerende direktør avtalt en gjensidig oppsigelsestid på 6 måneder regnet fra første dag i måneden etter oppsigelsen. Administrerende direktør har fraskrevet seg stillingsvernet etter arbeidsmiljøloven kapittel 15, jfr. lovens § 15-16 andre ledd. Dersom styret tar initiativ til oppsigelse, har administrerende direktør i tillegg til fastlønn og andre ytelser i oppsigelsestiden rett til 6 måneders etterlønn basert på grunnlønnen. Fratredelse med virkning før oppsigelsestidens utløp begrenser ikke rett til lønn og tilleggsgoder i oppsigelsestiden. Dersom administrerende direktør i perioden for utbetaling av etterlønn har andre inntekter, skal dette redusere etterlønnen tilsvarende. Etterlønnen reduseres forholdsmessig i henhold til andel stilling som gir andre inntekter. Det er kun lønn etter oppsigelsestidens utløp (etterlønnperioden) som er gjenstand for eventuell reduksjon. Retten til etterlønn gjelder ikke dersom administrerende direktør selv sier opp sin stilling. Retten til etterlønn gjelder heller ikke dersom administrerende direktør har begått forhold som oppfyller de materielle vilkårene for avskjed etter arbeidsmiljølovens bestemmelser.

Ledende ansatte i Mantena har ikke godtgjørelse for styreverv i konsernet. Ansattvalgte styrerepresentanter er unntatt fra denne regelen.

Det er ingen ledende ansatte som har lån, opsjoner eller aksjebaserte programmer i Mantena.

ERKLÆRING OM EIERSTYRING OG SELSKAPSLLEDELSE

Mantena AS, som er 100 % eid av staten ved Nærings- og fiskeridepartementet, følger den til enhver tid gjeldende norske anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (NUES-anbefalingen) innenfor de rammer og med de begrensninger organisasjonsform og eierskap setter.

Denne erklæringen om eierstyring og selskapsledelse er avgitt av styret i Mantena. Erklæringen inneholder en samlet redegjørelse for etterlevelsen av NUES-anbefalingen. Etterlevelsen skjer på bakgrunn av et «følg eller forklar»-prinsipp i henhold til de 15 punktene i anbefalingen som angitt nedenfor.

PUNKT 1: REDEGJØRELSE FOR EIERSTYRING OG SELSKAPSLLEDELSE

I henhold til statens prinsipper for god eierstyring (jf Meld. St. 6 (2022-2023) Et grønnere og mer aktivt eierskap - Statens direkte eierskap i selskaper) skal det være åpenhet knyttet til statens eierskapsutøvelse og statseide selskapers virksomhet. Som eier forvalter staten store verdier på vegne av fellesskapet. Åpenhet har blant annet betydning for tilliten til det statlige eierskapet og imøtekommer også et demokratisk hensyn ved at allmennheten får tilgang til informasjon. Ansvaret for åpenhet påligger både staten som eier og selskapene, og staten som eier forventer at selskaper med statlig eierandel er åpne om viktige forhold knyttet til selskapet slik at aksjeeiere og øvrige interessenter løpende kan vurdere selskapenes virksomhet, resultater, utvikling og måloppnåelse.

Mantenas prinsipper for eierstyring og selskapsledelse samsvarer i all hovedsak med Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse av 14. oktober 2021. Avvik fra anbefalingen omtales under hvert punkt.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

PUNKT 2: VIRKSOMHET

Mantena sitt vedtektsfestede formål er å drive «vedlikeholds- og verkstedtjenester til transportselskaper i Norden og lignende aktiviteter».

Mantena har definert tre grunnleggende verdier som selskapet skal kjennetegnes av. Mantena sine verdier er tillit, effektivitet og innovasjon. Sammen med Mantena sin forretningsidé og visjon skal disse verdiene ligge til grunn for mål og strategier, og benyttes i hele selskapet.

Medarbeidere i Mantena har gjennom sitt arbeid kontakt med kunder, leverandører og kollegaer. For å sikre en enhetlig og profesjonell opptreden, er det utarbeidet etiske retningslinjer som støtter en bærekraftig virksomhet. Disse gjelder for alle medarbeidere. De etiske retningslinjene, inklusive retningslinjer for innkjøp, selskapets sikkerhets- og miljøpolitikk, samt policy for åpen bedriftskultur (retningslinjer for varsling) er godkjent av styret og tilgjengelig i selskapets styringssystem via selskapets intranettsider.

Mantena har etablert retningslinjer for selskapets arbeid med samfunnsansvar i tråd jf Meld. St. 6 (2022-2023) Et grønnere og mer aktivt eierskap - Statens direkte eierskap i selskaper. Retningslinjene beskriver hvordan selskapet arbeider innenfor områdene menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø/klima og arbeidet mot korrupsjon.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

PUNKT 3: SELSKAPSKAPITAL OG UTBYTTE

Mantena AS har pr. 31.12.2022 en aksjekapital på NOK 110.000.000,00, fordelt på 100.000 aksjer hver pålydende NOK 1.100. Samtlige aksjer eies av staten ved Nærings- og fiskeridepartementet.

Staten har i Meld. St. 6 (2022-2023) Et grønnere og mer aktivt eierskap - Statens direkte eierskap i selskaper, definert Mantena som et selskap i kategori 1, hvor statens mål som eier er høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer.

Konsernets egenkapital pr. 31.12.2022 var MNOK 240,5 noe som gir en egenkapitalandel på 23,1 %. Selskapet har kontinuerlig fokus på at egenkapitalen skal tilpasses selskapets målsetning, strategi og risikoprofil. Styret følger løpende opp selskapets egenkapital- og likviditetssituasjon. Etter styrets vurdering er selskapets egenkapital tilstrekkelig til å virkeliggjøre de nåværende strategier og mål.

Mantena er 100 % eiet av staten ved Nærings- og fiskeridepartementet. Staten som aksjonær definerer utbyttensnivået i sine heleide selskaper. I selskaper der staten eier alle aksjer, er eier ved generalforsamlingen i henhold til aksjeloven § 20-4 ikke bundet av styrets forslag om utdeling av utbytte.

Det er ikke gitt fullmakter til styret til å forhøye aksjekapitalen. Det er ikke opsjonsprogram for ansatte i selskapet. Mantena har ikke egne aksjer, pr. 31.12.2022. Generalforsamlingen har ikke gitt fullmakt til erverv av egne aksjer.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

PUNKT 4: LIKEBEHANDLING OG UTBYTTE

Likebehandling av aksjeeiere

Mantena AS er eiet 100 % av staten ved Nærings- og fiskeridepartementet. Anbefalingene om likebehandling av aksjeeiere anses derfor ikke relevant for Mantena.

Transaksjoner med nærstående

Mantena har transaksjoner med selskaper eller organer som er nærstående til selskapets eier staten. Blant annet er Vygruppen AS og Flytoget AS vesentlige kunder for Mantena. Videre er Bane NOR en vesentlig kunde og leverandør til Mantena. Avtalene med disse anses å være på vanlige forretningsmessige vilkår. Det er ikke vesentlige transaksjoner med styremedlemmer, ledende personer eller nærstående av disse.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

PUNKT 5: AKSJER OG OMSETTELIGHET

Selskapets vedtekter inneholder ikke bestemmelser som begrenser aksjens omsettelighet.

Mantena AS er eiet 100 % av staten ved Nærings- og fiskeridepartementet. Det omsettes ikke aksjer i Mantena på eller utenfor offentlig markedsplass.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PUNKT 6: GENERALFORSAMLING

Generalforsamlingen er selskapets øverste myndighet. Staten som eier utøver sin eiermakt på selskapets generalforsamling.

Innkalling

Ordinær generalforsamling avholdes hvert år innen utgangen av juni. Innkalling til generalforsamling sendes ut senest 14 dager før generalforsamlingen. Styret sørger for innkalling til generalforsamlingen.

På grunn av at Mantena er 100 % eiet av staten ved Nærings- og fiskeridepartementet anses ikke NUES' anbefaling knyttet til offentliggjøring av innkalling og sakspapirer på selskapets nettsider å være relevant.

Deltagelse

På generalforsamlingen deltar, i tillegg til representanter fra Nærings- og fiskeridepartementet, styreleder og administrerende direktør/CEO. I tillegg deltar Mantena sin eksterne revisor.

Riksrevisjonen varsles om generalforsamlingen og har rett til å være til stede. Selskapet har ikke som krav at hele styret er til stede på generalforsamlingen, men hele styret inkludert ansattrepresentanter er invitert og har anledning til å møte.

Gjennomføring

Generalforsamlingen åpnes av styrets leder. Generalforsamlingen velger møteleder.

Protokoll fra generalforsamlingen gjøres tilgjengelig på selskapets nettside.

Avvik fra anbefalingen: På grunn av eierforholdene er det flere av punktene i NUES' anbefaling som ikke anses relevante på dette punktet. Det er videre ikke satt krav om at alle styremedlemmer er til stede på generalforsamlingen.

PUNKT 7: VALGKOMITÉ

Staten som eneeier har rett til å velge de aksjonærvalgte styremedlemmene. Selskapet har derfor ikke valgkomité.

Avvik fra anbefalingen: Selskapet har ikke valgkomité.

PUNKT 8: STYRE – SAMMENSETNING OG UAVHENGIGHET

Staten som eier er ikke representert i Mantenas styrende organer. En av de viktigste oppgavene for staten som eier, er derfor å sikre at selskapet har et kompetent styre med riktig kompetanse og som

også evner å håndtere de til enhver tid strategiske utfordringene som selskapet står overfor.

Pr. 31.12.2022 har Mantena i alt åtte styremedlemmer, herav fem aksjonærvalgte og tre ansattvalgte representanter. Nærings- og fiskeridepartementet velger de aksjonærvalgte styremedlemmene. Styremedlemmene velges normalt for to år. Ansattrepresentanter velges ved at valg avholdes hvert 2. år.

De ansatte har tre representanter i styret. Det er i tillegg valgt fem vararepresentanter til disse. Valg av ansattrepresentanter har etter krav fra fagorganisasjonene de senere år blitt gjennomført som et forholdstallsvalg, hvor det stemmes på lister i stedet for enkeltkandidater.

Styremedlemmene som velges av de ansatte blir likeverdige styremedlemmer med de samme rettigheter og ansvar som de aksjonærvalgte styremedlemmene. Ansattrepresentantene representerer alle ansatte i selskapet og velges for to år.

Ledende personer er ikke medlem av styret. Alle styrets medlemmer er uavhengige av ledende personer og vesentlige forretningsforbindelser. anbefalingen om at to styremedlemmer bør være uavhengige av hovedaksjonær anses ikke relevant.

I selskapets årsrapport opplyses det om antall avholdte styremøter i løpet av regnskapsåret, og for styremedlemmenes kompetanse.

Avvik fra anbefalingen: På grunn av at selskapet er heleid av staten er det punkter i anbefalingen som ikke anses å være relevante for Mantena. Det opplyses ikke om hvor mange styremøter hvert enkelt styremedlem har deltatt på. Ellers er det ingen avvik.

PUNKT 9: STYRETS ARBEID

I henhold til aksjeloven er det for aksjeselskaper en klar rolledeling mellom eier, styret og daglig leder.

Styret har det overordnede ansvaret for forvaltningen av selskapet. Dette betyr blant annet at styret fastlegger konsernets overordnede målsettinger og strategi, og at styret skal sørge for at selskapets virksomhet til enhver tid er forsvarlig organisert ved å fastlegge hovedprinsippene for denne organiseringen og derunder sørge for at administrasjonen har tilstrekkelige midler og tilstrekkelig kvalifisert personale til å sikre en forsvarlig forvaltning. Saker av vesentlig strategisk eller finansiell betydning skal behandles av styret. Styret skal sørge for at konsernet til enhver tid har en egenkapital som er forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av selskapet i konsernet.

Styret tilsetter og sier opp/avskjediger administrerende direktør/CEO og fastsetter hans/hennes godtgjørelse.

Vedtatt styreinstruks gir nærmere regler om styrets arbeid og saksbehandling innenfor rammene av aksjeloven og selskapets vedtekter. Styreinstruksen har blant annet bestemmelser som regulerer styrets arbeid og saksbehandlingsregler.

Styret har fastsatt en egen instruks for administrerende direktør/CEOs oppgaver og plikter overfor styret.

Det påligger den av generalforsamlingens valgte styreleder å sørge for at alle aktuelle saker som hører inn under styret, blir behandlet til hensiktsmessig tid. Et styremedlem eller administrerende direktør/CEO kan kreve at styret behandler bestemte saker.

Styreleder i samråd med administrerende direktør/CEO forbereder de saker som skal forelegges for styret.

Det skal avholdes minimum seks styremøter hvert år. Det er i 2022 avholdt 11 styremøter.

Styret foretar en habilitetsvurdering i starten av hvert styremøte.

Et styremedlem skal i henhold til styreinstruksen ikke delta i behandlingen eller avgjørelsen av spørsmål som har betydning for egen del eller for noen nærstående av medlemmet som må anses å ha fremtredende personlig eller økonomisk særinteresse i saken. Styret har særlig fokus på oppfølging av mulige interessekonflikter.

Styret foretar årlig en evaluering av sitt arbeid og sin kompetanse.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

PUNKT 10: RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Risikostyring og gode kontrollsystemer er en integrert del av Mantenas virksomhet. Selskapets interne kontrollrutiner skal gjøre det mulig å identifisere og håndtere risiko, sikre effektiv og målrettet styring av virksomhet, samt sikre god kvalitet på konsernets eksterne og interne finansielle rapportering. Forbedring av de interne kontrollrutinene er en kontinuerlig prosess.

Selskapet har felles rutiner og prosesser som er dokumentert i Mantena sitt styringssystem. For hver prosess er det identifisert en prosessansvarlig, som har ansvar for dokumentasjon av prosessene, løpende forbedringsarbeid og forankring.

Det er styrets ansvar å påse at selskapet har tilfredsstillende kontrollrutiner og -systemer for risikostyring i forhold til omfang og art av den virksomhet foretaket driver. I den forbindelse får styret årlig en gjennomgang av selskapets viktigste risikoområder og de interne kontrollrutiner.

Mantena er sertifisert i henhold til NS-EN ISO 14001:2015 Ledelsessystem for miljø. All virksomhet i Mantena skal gjennomføres med tanke på å beskytte miljøet og ved å forebygge eller dempe uheldig miljøpåvirkning. I tillegg er Mantena sertifisert i henhold til NS-EN ISO 9001:2015 Ledelsessystem for kvalitet, og tilfredsstillende internasjonale krav til god kvalitetsledelse. Virksomhetens ledelsessystem for kvalitet og miljøstyring er prosessorientert og legger vekt på løpende forbedringer og kundetilfredshet.

Det er tilpasset alle virksomhetsprosesser som påvirker kvalitet- og miljøledelse. Mantenas ISO-sertifiseringer inkluderer alle forretningsområder og gjelder for hele selskapet.

Risikostyring i Mantena

Mantena sin risikostyring skal bidra til å optimalisere selskapets verdiskaping og vekst. Det er et mål at risikovurderinger skal fange opp et helhetlig bilde av risiko knyttet både til endringer i eksterne rammer, og til intern drift og utvikling av selskapet.

Finansiell rapportering

Mantena har besluttet felles ensartede regnskapsprinsipper uavhengig av forretningsområde. Det rapporteres etter NRS (Norsk Regnskapsstandard). Videre forholder Mantena seg til vedtatt skattepolicy som er publisert på Mantenas internettsider.

Mantenas finansielle rapportering er organisert med arbeidsdeling mellom sentral økonomi, egne økonomifunksjoner i forretningsområdene og regnskap. Sentral økonomi beslutter og følger opp felles regnskapsprinsipper, mottar rapportering og foretar konsolidering. Forretningsområdene utarbeider månedlige skriftlige rapporter med kommentarer.

Det utarbeides månedlige konsoliderte regnskaper med resultat, årsprognose, balanse og kontantstrømanalyse for konsernet til konsernledelsen og styret.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

PUNKT 11: GODTGJØRELSE TIL STYRET

Generalforsamlingen fastsetter honoraret til styrets medlemmer. Godtgjørelse til styrets medlemmer er ikke resultatavhengig. Det er ingen aksjeopsjonsordninger for styremedlemmer eller andre i Mantena.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PUNKT 12: GODTGJØRELSE TIL LEDENDE PERSONER

Mantena følger statens retningslinjer for fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte og styret i Mantena AS. Dette er informasjon som er tilgjengelig i noten til konsernregnskapet og som også er tilgjengelig på selskapets nettside.

Styrets erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende personer er vist i note til konsernregnskapet, som er tilgjengelig på selskapets nettside.

Hovedmålsettingen for selskapets lederlønnspolitik er at lederlønningene i selskapet skal være konkurransedyktige og samtidig bidra til moderasjon ved ikke å være lønnsledende, sammenlignet med tilsvarende selskaper.

Godtgjørelse til ledende personer omfatter i det vesentligste fastlønn som normalt reguleres en gang per år. Det er ikke avtalt en bonusordning for administrerende direktør/CEO. Det foreligger ikke programmer for opsjoner eller utdeling av aksjer til ansatte i Mantena.

Ytelser til administrerende direktør/CEO og ledende personer er spesifisert og tallfestet i note til konsernregnskapet.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

PUNKT 13: INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON

Mantena offentliggjør årsregnskap på selskapets nettside mantena.org.

Mantena har ikke verdipapirer som omsettes på børs eller annen offentlig markedsplass, og er således ikke underlagt kravene til informasjon og kommunikasjon i verdipapirhandelloven og børsregelverket. Styret har derfor ikke ansett det å være behov for retningslinjer for rapportering av selskapets resultater og annen informasjon eller å fastsette retningslinjer for kontakt med aksjeeier utenfor generalforsamlingen.

Avvik fra anbefalingen: Med bakgrunn i eierforhold og at selskapet ikke er underlagt kravene i verdipapirhandelloven og børsregelverket, anses punktet ikke relevant for Mantena.

PUNKT 14: SELSKAPSOVERTAKELSE

På grunn av at selskapet er 100 % eiet av staten har styret i Mantena foreløpig ikke funnet det nødvendig å utarbeide hovedprinsipper for hvordan det vil opptre ved eventuelle overtakelsestilbud.

Avvik fra anbefalingen: Styret har foreløpig ikke funnet det nødvendig å utarbeide hovedprinsipper for hvordan det vil opptre ved eventuelle overtakelsestilbud.

PUNKT 15: REVISOR

Generalforsamlingen velger selskapets revisor. Ved valg av selskapets revisor gir administrasjonen en innstilling til selskapets styre, og hvor styrets beslutning danner et grunnlag for generalforsamlingens beslutning. Selskapets valgte revisor er Deloitte AS.

Revisor har minst én gang årlig et møte med styret for gjennomgang av selskapets økonomiske situasjon. Revisor deltar på selskapets generalforsamling.

Revisor gir styret årlig en skriftlig bekreftelse på at revisor oppfyller uavhengighetskravene. Det opplyses i note til regnskapet hvordan revisors honorar fordeler seg på ordinær revisjon og forskjellige tilleggstjenester.

Det er fastsatt retningslinjer for den daglige ledelsens adgang til å benytte andre tjenester fra revisor.

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

Til generalforsamlingen i Mantena AS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Mantena AS som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste uttalelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

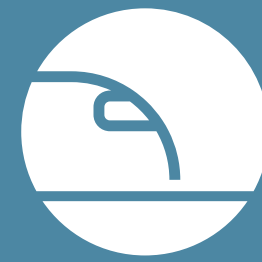
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi har eneansvar for vår konklusjon om konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Oslo, 9. mars 2023
Deloitte AS

Eivind Skaug

statsautorisert revisor

Mantena

Alltid fremover